Nr. 1 (136), märts 2020

EESTI METODISTI KIRIKU AJAKIRI

KODUTEEL

Väikegrupid kui Jeesuse misjonistrateegia

Väikegrupitöö muutis minu saatuse

Kas kirik lõheneb?

Indeks 78228 ISSN 1406-2291
Nr. 1 (136) märts 2020 Hind 5 eurot

SELLES NUMBRIS:

Esikaane foto:
Väljaandja: EMK, Narva mnt 51, 10152 Tallinn
Tel: 501 2483; e-post: koduteel@metodistikirik.ee
www.metodistikirik.ee/koduteel
Toimetaja: Marjana Luist
Toimetuse kolleegium: Robert Tšerenkov, Andres Kapp, Anneli Klausson, Rein Laaneser, Tarmo Lilleoja, Anne Saluraid, Meeli Tankler, Inna Välja.
Keeletoimetaja: Inna Välja
Küljendus: Kersti Tormis

Meriliis Metsamäe

Ajakirja kevadnumbris oleks kohane kirjutada külma talve möödumisest ning pakase taandumisest. Käesoleval aastal ei ole see aga kohane. Pigem on selleaastane talv andnud juba veebruaris põhjust küsida, kas oleks aeg kartul maha panna. Looduse vingerpussid on tõenäoliselt rõõmustanud nii mõndagi kogudust madalate küttearvete ja ära jäänud lumerookimise pärast. Ebatavaliselt soojale talvele vaatamata on kevade tulek ikkagi oodatud aeg, tuues päevadesse rohkem valgust ja tegemistesse justkui nagu ka uut algust.

Rohkem valgust ja uut algust tahame pakkuda teile ka käesoleva ajakirja veergude vahendusel. Selle numbri fookusteemaks on väikegrupitöö. Usume, et siit numbrist leiab enda jaoks põnevat lugemist see, kes väikegrupitööst suurt midagi ei tea, ja loodetavasti leiab uusi vaatenurki ka see, kes aastakümneid kodugrupis osalenud. Artiklite autorid kirjeldavad väikegrupitööd nii vaimuliku kasvu, hingehoiu kui ka evangeeliumi kuulutamise vaatevinklist. Ajakirja veergudelt leiab kirjelduse Jeesuse eeskujust grupijuhina ning väikegrupi teemat käsitledes ei saa mööda minna ka John Wesley klasside õpetusest.

Artiklid tõdevad, et väikegrupitöö ei ole mitte lihtsalt üks tore asi, mida kogudus teha võiks, vaid see on vahend hingede päästmiseks ja elude muutmiseks, tuues inimestele rohkem valgust ja uut algust.

MARJANA LUIST,
toimetaja

HOIA SILM PEAL

Eesti Metodisti Kiriku ajakiri KODUTEEL
Facebookis aadressil
http://www.facebook.com/emk.koduteel
Veebikodus aadressil
http://www.metodistikirik.ee/koduteel
Issuu keskkonnas aadressil
http://issuu.com/koduteel

Kasvamise aasta

Apostel Peetrus lõpetab oma teise kirja meeldetuletusega Kristuse taastulemisest, ning selle sündmuse valgel manitseb inimesi olema pühad ja laitmatud Issanda päeval. Oma manitsuse lõppu aga lisab üleskutse kasvamiseks Issanda armus ja tundmises. On huvitav, et Peetrus ütleb seda käskivas kõneviisis. Taimedele ja loomadele ei ole tarvis öelda, et nad kasvaks. Kasvamine on looduses loomulik protsess, kui on tagatud elementaarsed tingimused, nagu valgus, toitained, niiskus, soojus. Võib öelda, et kasvamise protsess on juba sisse programmeeritud ja keegi meist ei käi põllul või aias palumas taimi, et nad nüüd natuke rohkem kasvaksid. Kõik kasvab ise. Niisamuti ka meie lapsed. Hiljaaegu avastasin, et minu 14-aastane poeg on minust juba pikem. Kuid ma ei ole pidanud kordagi selle 14 aasta jooksul ütlema, et ta kasvama hakkaks.

Kasvage meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse armus ja tundmises! Tema päralt olgu kirkus nüüd ja igaviku päevil!

2 Pt 3:18

Kasvamise protsess vaimulikus maailmas nii automaatselt ei käi. Seepärast pidas ka Peetrus vajalikuks oma lugejaid julgustada vaimulikult kasvama. Kahjuks on kristlasi, kes on palju aastaid kirikus käinud, kuid väga vähe vaimulikult arenenud. On lausa üllatav, milliseid küsimusi nad esitavad või milliste väikeste asjade otsa nad komistavad. Paulus ütleb selliste inimeste kohta „väetid lapsed Kristuses“ (1Kr 3:1). Samas on kristlasi, kes lühikese aja jooksul kogevad suuri elumuutusi, vabanevad patu orjusest, nende mõttemaailm saab uuendatud Jumala sõnaga, mida nad innuga loevad, nad hakkavad aktiivselt teenimima koguduse keskel ja neis on märgata jõulist vaimulikku kasvu.

EMK kirikuvalitsus on 2020. aasta nimetanud kasvamise aastaks. Milliseks kristlaseks ma tahaksin saada? Milles ma tahaksin kasvada? Millistes vaimuandides ma tahaksin areneda? Mis mind takistab vaimulikult kasvada? Need on küsimused, mida tasuks aegajalt endalt küsida ja seada eesmärke enda vaimulikus arengus. Peetrusel on õigus – Issanda päev on tulemas ja meil tasuks mõelda, millistena me kord Kristuse ees seisame.

Ka kirikus ei ole kasvamine loomulik protsess, vaid nõuab sihipärast tegevust. Sel aastal oleme kirikuvalitsusega rohkem panustamas kolme valdkonna kasvu: juhtide kompetentsi arendamisse, koguduste rajamisse ja väikegruppide töö arendamisse. Juhtidest oleneb koguduses palju. Seepärast oleme valmistamas materjale ja koolitusi koguduste juhatustele ja uutele pastoritele, korraldamas piirkondlikke kohtumisi pastoritega ning panustamas laste- ja noortetöö juhtidesse. Oleme eesmärgiks võtnud ka uute koguduste rajamise ja hetkel käib uue Tallinna venekeelse koguduse meeskonna loomine.

Väikegrupitöö koguduses ei ole mitte ainult hea viis aidata olemasolevatel kristlastel vaimulikult kasvada, vaid ka hea koht, kuhu kutsuda mittekristlasi, et nad saaksid tutvuda kiriku ja selle õpetusega.

Kutsun teid üles palvetama nende valdkondade eest, et selle töö kaudu Eesti Metodisti Kirik võiks kasvada tugevamaks, suuremaks ja nooremaks.

ROBERT TŠERENKOV,
Superintendent

Kõrbeseisund kui kiusatuseseisund usukliku inimese elus

Erakogust

Jumala loodud maailm on täiuslik kooslus paljudest erinevatest loodusimedest. Looja on ühte terviklikku koosluseesse ühendanud tasandikud, mäed, mered, ookeanid, orud ja ka kõrbed. Mõned nendest kohtadest on inimesele ohutumad. Kõrb seevastu võib muutuda asjatundmatu inimese jaoks väga raskesti talutavaks kohaks. Sarnaselt looduslikule kõrbele võib iga kristlane tunda oma vaimulikus elus teatud perioodidel tühjust ja võibolla isegi mõttetust selle osas, millega ta tegeleb. Mõnel puhul on sarnaseid aegu uskliku elus nimetatud kõrbeperioodiks.

Edasi keskendun kolmele võimalikule põhjusele, mille mõjul inimene võib sattuda kõrbeperioodi ehk kiusatuseperioodi.

1. Iga inimene ise mõjutab oma valikutega, milliseks tema elu kujuneb

Jumal on loonud inimese vaba tahtega olendiks ja valikuvabadus säilib iga kristlase elus ka peale Jumalaga lepitatud saamist. Iga kristlane otsustab seega määraval hulgal ainuisikuliselt, kuidas ta elab ja mis teda järgnevatel päevadel ees võib oodata.

Seepärast on nõnda, nagu Püha Vaim ütleb: „Täna, kui teie tema häält kuulete, ärge tehke oma südant kõvaks nagu nurina ajal, kiusatusepäeval kõrbes, kus teie esiisad kiusasid mind proovile pannes, kuigi nad olid minu tegusid näinud nelikümmend aastat. Seepärast tõusis mu viha selle sugupõlve vastu ja ma ütlesin: Nad aina eksivad oma südames, aga minu teid nad ei ole ära tundnud. Nii ma vandusin oma vihas: Nad ei saa minu hingamisse!“ Nii näeme, et nad ei võinud sisse pääseda oma uskmatuse pärast. Hb 3:7-11, 19

Väikest kiusatuslikku mõtet me ei saa oma elus välistada. On uitmõtteid, mis tulevad ja lähevad. On erinevaid kohtumisi ja nende kestel võib silma ette jääda midagi, mis oleks võinud jääda märkamatuks. Keegi on ütelnud taoliste juhuslike kiusatuste kohta, et me ei saa keelata linnul üle oma pea lendamast, aga me saame takistada, et too lind oma pesa meile pähe ei teeks! Nõnda on ka ristiinimeste elus kiusatusega. Vältida neid lõpuni ei ole võimalik, aga iga inimene saab teadlikult otsustada, millistel mõtetel ta oma peas lubab kasvama hakata. Kui ekslikud mõtted kiiresti kõrvale heita suudetakse, on hea. Kui ei suudeta kiusavatest mõtetest kiiresti vabaneda, siis võib juba mõne aja möödudes nende olemasoluga harjuda. Kuni viimaks ei märkagi enam Jumala armas laps Püha Vaimu vaikset kõnetust ja selle tulemusena on inimene oma mõtete ajendil juhtinud ennast – ja võibolla ka koos endaga veel mõne inimese – kiusatuseseisundisse.

Mõistagi on selleks palju erinevaid põhjuseid, miks inimesed Jumala teid ära ei tunne – teadmatus, kogenematus, võhiklus Pühakirja suhtes, eneseuhkus, liigne töökus, vms.

Siiski võib ütelda, et see kõik on inimesest enesest tulenev segadus, mis aja jooksul ainult võimendub. Kuni viimaks on järjest keerulisem ütelda, milline tegu viis teiseni või milline oli esimene uitmõte, mis kogu mõttemängude protsessi käivitas. Eelpool loetud lõik kirjast heebrealastele viitab selgesti, et iga ristiinimene, kes ei taha tunda Jumala teid oma lihtlabase kangekaelsuse tõttu, ei või saada Jumala hingamisse. Aga selleks, et probleemi lahendada, on kõigepealt vaja probleemile anda õige nimi. Seda kõike saab teha seesama inimene, kes oma algsest uitmõttest laskis välja kasvada erinevate mõtete rägastiku ja on viimaks kiusatuste perioodi jõudnud.

2. Kurjuse meelevald mõjutab inimese käitumist ja olemist

Meil ei ole siiski põhjust liiga tugevaks enesekriitikaks, justkui kõik halvad mõtted tuleksid üksnes meist endist. Jumala loodud maailm on palju mitmekesisem ja oluliselt rikkalikum kui üks inimene suudab endale ettegi kujutada. Siin maailmas on iga inimese kõrval terve hulk nähtavaid ja nähtamatuid tegelasi, kes mõjutavad, et kristlase usuelu ei peaks mitte lihtne olema.

Aga madu oli kavalam kõigist loomadest väljal, kelle Issand Jumal oli teinud, ja ta ütles naisele: „Kas Jumal on tõesti öelnud, et te ei tohi süüa mitte ühestki rohuaia puust?” 1Ms 3:1

Loetud salm on tunnistus, et maailma on algusest peale olnud mõjutaja, kelle peamine eesmärk oli panna Jumala lapsi kahtlema Jumala sõnas ja Tema autoriteedi suhtes. Kui me nüüdseks teame, et

Jeesus kõrbes. Ivan Kramskoi maal, 1872.

iga inimene võib mõtetega ja otsustega jõuda ummikusse, siis siin on veel üks võimalikest põhjustajatest – reaalne kurjus, kurat, saatan või ükskõik kuidas me teda ka ei nimetaks! Tema tegevuse eesmärk on Jumala lapsi eksitada ja juhtida neid üha suuremasse segadusse.

Kurjuse jõud on üks reaalselt eksisteeriv nähtus selles Jumala loodud täiuslikus maailmas, mis mõjutab inimesi jõudmaks kiusatuseseisundisse! Kui näiteks vähese kogemusega inimene on mingis valikus kahevahel, siis tuleb see kurjus kindlasti küsima – kas sa oled kindel, et otsustad õigesti? Kui aga vähese usu- ja koguduseelu kogemusega inimene kuuleb jutlust kümnise maksmise olulisusest, siis tekkib küsimus – kas 5% ei piisa? – Seegi on ju pühendumise märk ning klassikudki on ütelnud: „*Kui kahte rehkendust ei jõua teha, tee üks! Aga mis teed, tee ise ja ära teiste pealt maha kirjuta!*” Praeguse jutluse fookust silmas pidades on nüüd oluline küsida, kas ei ole taoline kauplemine just seesama Jumala kiusamine ja tema teedest mööda minemine, millele viitas tekst Hb 3. peatükist?

Kuni tänapäevani on saatan inimestele esitamas ikka veel samu küsimusi, mida ta küsis paradiisiaias Aadamalt ja Eevalt. Ka praegusel ajastul lähevad pühendunud kristlased Jumala juurest ära tühiste takistuste ajendil – kõhutäie supi eest, mõne viletsa sendi eest, parema töökoha või tulevase karjääri eest jne. Praktiliste ja igapäevaste valikute juures pikemalt kaalutledes, võib olla mõjutajaks seesama saatana küsimus: „*Kas Jumal on sulle tõesti ütelnud, et sa ei tohi seda teha?*”

Aadama ja Eeva loost näeme veel, et inimene tundis eneses muutust selsamal hetkel, kui ta astus üle Jumala korralduse. Inimese silmad avanesid uuel viisil ja ta sai koheselt aru, et käsust üleastumisega oli suhe Jumalaga täielikult teistsuguseks muutunud.

Ja nad kuulsid Issanda Jumala häält, kes rohuaias sinna ja tänna käis, kui päev viluks läks, ja Aadam ja tema naine peitsid endid Issanda Jumala palge eest rohuaia puude keskele. Ja Issand Jumal hüüdis Aadamat ning ütles temale: „Kus sa oled?” Ja tema vastas: „Ma kuulsin su häält rohuaias ja kartsin, sest ma olen alasti. Sellepärast ma peitsin enese ära.” 1Ms 3:8-10

Loetud lõik Piiblist on kinnituseks, et inimesed tegid ise midagi valesti ja seepeale pugesid Jumala eest peitu! Ehkki see ei olnud ainult inimese enese otsus, siis oli ta jõudnud sellisesse seisundisse, et ei soo-

Wikipedia

Jeesuse kiusamine. Felix Joseph Barrias, 1860.

vinud enam Jumalaga koos olla. Siit paistab selgesti, et ka üksainus Jumala korralduse eiramine oli juhtinud inimese väga kiiresti palju suuremate sündmuste keskele, kui ta algselt oskas arvata! Järgnevates sündmustes oli kurjus selgesti oma võidu saavutanud, sest inimene oli Jumala eest peitu pugenud ega soovinud enam Temaga koos olla.

3. Jumala meelevald mõjutab inimese käitumist ja olemist

Paljudele meist meeldiks öelda, et kõikides kiusatustes on süüdi kurat! Saatan kiusab inimest, kuni see vaene hing lõpuks murdub ja meeltesegaduses teebki vale otsuse.

Lisaks eelnevale meeldib meile uskuda, et Jumal ei luba oma lastele kurja sündida. Vähemalt kord nädalas palvetavad kõik kogudused ühiselt jumalateenistustel: *„Meie Isa, kes Sa oled taevas… ära saada meid kiusatusse, vaid päästa meid ära kurjast!"*

Kui vaadata tagasi Jeesuse maapealsele elule, siis leiame sealt näite, et just Jumala Püha Vaim juhtis Jeesuse kõrbesse 40 päevaks. Mitte lihtsalt kõrbesse looduseimet vaatama, vaid sõna otseses mõttes kuradi endaga võitlema.

Siis viis Vaim Jeesuse kõrbesse kuradi kiusata. Ja kui ta oli nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd paastunud, siis tuli talle viimaks nälg kätte. Ja kiusaja tuli tema juurde ja ütles talle: „Kui sa oled Jumala Poeg, siis ütle, et need kivid saaksid leibadeks!" Aga Jeesus vastas: „Kirjutatud on: Inimene ei ela üksnes leivast, vaid igast sõnast, mis lähtub Jumala suust." Siis võttis kurat tema kaasa pühasse linna ja pani seisma pühakoja harjale ning ütles talle: „Kui sa oled Jumala Poeg, siis kukuta ennast alla, sest kirjutatud on: Sinu pärast käsib ta oma ingleid ja nemad kannavad sind kätel, et sa oma jalga vastu kivi ei tõukaks." Jeesus lausus talle: „Samuti on kirjutatud: Sina ei tohi kiusata Issandat, oma Jumalat." Taas võttis kurat tema kaasa ühe määratu suure mäe tippu ja näitas talle kõiki maailma kuningriike ja nende hiilgust ning ütles talle: „Selle kõik ma annan sinule, kui sa maha langed ja mind kummardad." Siis ütles Jeesus talle: „Mine minema, saatan, sest kirjutatud on: Kummarda Issandat, oma Jumalat ja teeni ainult teda!" Siis jättis kurat Jeesuse rahule. Ja vaata, ingleid tuli tema juurde ja need teenisid teda. Mt 4:1-11

Kurat tuli Jeesuse ette nendesamade küsimustega, millistel sai jutluse varasemas osas peatutud:

a. Ahvatluse sisuks oli Jumala korraldused kõrvale panna ühe korraliku kõhutäie eest.

b Järgmiseks proovis kurat Jeesust ära petta Jumala sõna tsiteerimisega. Pühakiri sai sõna-sõnalt saatana poolt tsiteeritud, aga Jeesus tundis, et see sõnum ei sobitunud ümbritseva kontekstiga!

c Saatana viimase pakkumisega pidanuks Jeesus kogu maailma rikkuse ja hiilguse osaliseks saama.

Jeesus jäi kõikide pakkumiste suhtes tagasihoidlikuks ja loobus kuradi ettepanekutest. Nimetatud kõrbeperioodi kirjeldus lõpeb sõnadega: *„Siis jättis kurat Jeesuse rahule. Ja vaata, inglid tulid tema juurde ja need teenisid teda."* Mt 4:11

Eelnevast nähtub, et Jumala Vaim ise oli Jeesuse juhtinud raskesse olukorda. Selles kiusatuste perioodis pidi selguma Jeesuse vaimulik ja füüsiline vastupidavus. Jeesus tuli katsumustega hästi toime ja pärast olid Isa inglid läkitatud Jeesust teenima.

Minu küsimus sulle on täna – kuidas sina ennast tunneksid, kui Jumala inglid sind ümbritsevad ja teenivad? Usutavasti oleks see kogemus oluliselt parem sellest, kui seista silmitsi kavala ja halba sooviva saatana endaga. Selleks, et inglid meid võiksid teenida, on meil igaühel vaja läbi käia oma kõrberännakud.

Ma tahan ütelda, armas lugeja, et jutluses käsitletud kiusatuseperioodid tulevad iga kristlase ellu. Sellest ei ole pääsu kellelgi! Vahet ei ole seejuures, kas inimene jõuab kiusatuste perioodi oma valikute tõttu või kuradi mõjutustel või on seal tegemist hoopis testiga Jumala poolt. Kõige olulisem selle juures on, et sa oskad valmis olla ja teadvustad endale, et asjad võivad mõnikord muutuda väga ebamugavaks ka Jumalaga koos ja Tema tahtest tulenevalt.

Hea uudis on selle juures, kui inimene ei ole ise Jumala teid ära tundnud, siis Jumal oskab asjade käiku nii suunata, et üks ekslik inimene hakkaks teda üha rohkem usaldama ja Tema abile lootma. Aidaku meid Jumal ise selleks, kui keegi sinu või minu elu kõrvalt vaatab, siis võiks ta ütelda, et inglid on meid teenimas ja me oleme Jumala teed oma elus ära tundnud!

Aamen!

ARDI LEERIMA,
Pärnu Agape koguduse pastor

Mõtteid väikegrupitööst

Käesoleva Koduteele numbri fookusteema on väikegrupitöö. Kuidas mõistavad ja kui oluliseks peavad väikegrupitööd Tartu Püha Luuka koguduse pastor Priit Tamm, Tallinna eesti koguduse väikegrupi juht Inna Välja ja Tallinna vene koguduse pastor Aleksandr Fjodorov, saad lugeda alljärgnevast artiklist.

Inna Välja
Priit Tamm
Aleksandr Fjodorov

Mis on ja mis ei ole väikegrupitöö koguduses?

• **Priit:** Alustaksin sellest, mis väikegrupitöö ei ole. Väikegrupitöö ei ole kindlasti see, kui koguduses on kildkonnad või grupeeringud, mille omavaheline suhtlus seisneb selles, et räägitakse teisi taga või ollakse ülejäänud koguduse või pastoriga opositsioonis. Pigem on väikegrupitöö mõte kõige üldisemalt tuua kiriku ja koguduse õpetuse ja osaduse üldistuse tase võimalikult alla üksikinimese lähedale.

• **Inna:** Väikegrupitöö on ühiselt üksteise usu toetamine ja kasvamise arendamine. Väikegrupis püütakse ühiselt üksteise kasvamist ja tegutsemist toetada, et tugevdada Kristuse ihu.

Kas olulisem on koguduse liikme osalus väikegrupis või jumalateenistusel?

• **Aleksandr:** Ei saa eristada, mis on tähtsam või mis vähem tähtsam. Väikegrupil on funktsioone, mida jumalateenistusega täita ei saa, ja jumalateenistusel on ülesandeid, mida kodugrupis täita ei saa. Iga uskliku täisväärtuslikuks arenguks on vaja mõlemat.

• **Inna:** Need mõlemad kuuluvad John Wesley sõnastatud armuvahendite hulka. Kui ühe välja võtame, siis kaotame ühe väga tähtsa osa armuvahenditest. Mõlemad on olulised ja mõlemat on vaja – nii seda, et tuleme ühiselt kokku, teenime Jumalat, ülistame ja austame Teda, ja ka seda aega, kus tuleme kokku ja arutleme oma usu üle, esitame küsimusi ja oma mõtteid.

• **Priit:** Neid kahte ei saa tegelikult teineteisele vastandada, kuna nad on ühest küljest täiesti erinevad asjad, teisest küljest aga üheskoos üht eesmärki – inimese kasvamist pühitsuses – toetavad elemendid. Kõige tähtsam asi kristlase jaoks on pühapäevane jumalateenistus, see on nädala tippsündmus. Selle eesmärk on hoida oma pühendumine ja fookus ainsal eluandval suhtel – meie suhtel Jumalaga. Väikegrupp on töövahend, mis toetab koguduse jumalateenistuslikus elus toimuvat. Kui inimene osaleb ainult jumalateenistustel, siis võiks ta kristlasena isegi hakkama saada. Väikegrupp annab talle aga lisaväärtuse. Kui aga inimene käib ainult väikegrupis, siis ei ole tal võimalik osa saada kristlase eluks ülivajalikest armuvahenditest – koguduse kui Kristuse ihu kogunemisest, kus kuulutatakse Jumala sõna ja jagatakse pühi sakramente.

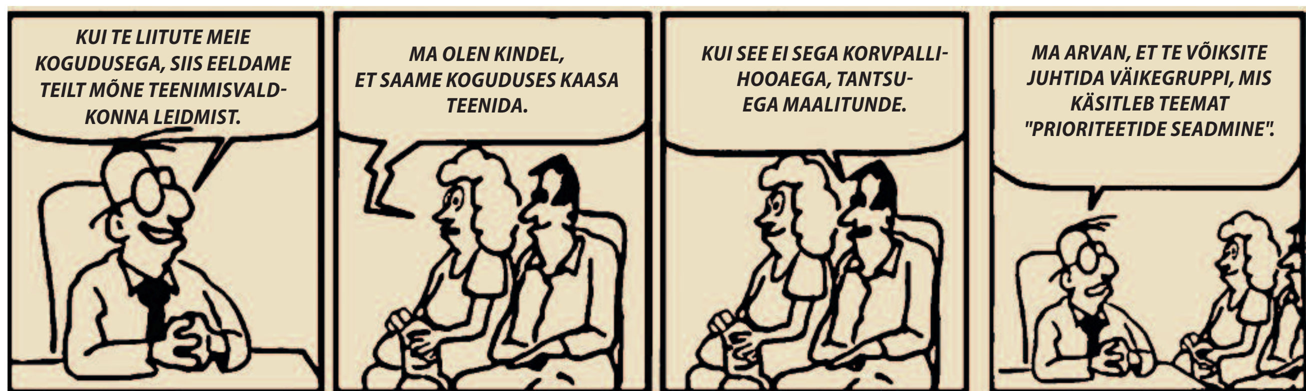
Kiire elutempoga inimesed võivad väita, et neil ei ole aega, et nädala jooksul osaleda kahel kirikuüritusel.

• **Inna:** Mingil perioodil elus võibki nii olla. Näiteks minu elus oli see periood, kui meie lapsed olid väikesed. Aga see peaks olema ajutine. Ma ei kujuta ette, et ühe kristlase elu on algusest lõpuni nii hõivatud, et ta ei leia nädalas aega kaheks kirikuürituseks. Kui inimene jätab ühe olulise armuvahendi oma elust välja põhjendusega, et tal ei ole selleks aega, siis ta ei väärtusta seda piisavalt. Kui inimesed ütlevad, et nad on kristlased, ja eriti veel, kui nad ütlevad, et nad on metodistid, siis on väga suur eksitus, kui nad arvavad, et piisab vaid jumalateenistustel osalemisest. Wesley suurim edu oli see, et ta organiseeris inimesed väikegruppidesse, kus nad said oma usku tugevdada.

Mida annab väikegrupis osalemine koguduse liikmele sellist, mida ta jumalateenistuselt ei saa?

• **Inna:** Väikegrupis toimub arutelu ja küsimuste küsimine. On uskumatu, kui palju on inimestel mitteteadmist ja küsimusi. See tuleb välja siis, kui nad suud avavad.

• **Priit:** Kui koguduse liige on pühapäevasel jumalateenistusel, on ta üks paljudest ja osadus on pinna-

Thom Tapp, Baptist Press Comics arhiiv

pealsem. Pastori sõnakuulutusega jumalateenistusel on sama lugu – ta peab püüdma kõnetada võimalikult kõiki kirikulisi, mis tingib suurema üldistuse taseme ja inimene võib tunda, et õpetus kas jääb abstraktseks, ei puutu temasse või ei ole mingis muus mõttes asjassepuutuv. Väikegrupis saab aga kasvõi sedasama teemat käsitleda kitsamas ringis palju konkreetsemalt ja täpselt sihituna. Väikegrupp aitab inimesel sügavamale minna, mõista, et kõik kirikus toimuv on tegelikult päris, on relevantne ja reaalne.

• **Aleksandr:** Piiblis on kirjas, et kui te kokku tulete, on igaühel sõna või laulu või tunnistust jne. Üldiselt ei ole võimalik ühel jumalateenistusel seda kõike kasutada. Ka Püha Vaimu andide esile toomine või arendamine jumalateenistusel on raske. Aga kodugrupis, kui inimesed on omavahel tuttavad, tekib igaühel võimalus jagada seda, mis tal on ja mida ta mõtleb. Kui siis midagi läheb viltu, siis teda suunatakse. See on parim koht arenemiseks. Jumalateenistuste eesmärk on tulla kokku, ülistada Jumalat, saada juhatust eluks ja teenimiseks, aga väikegrupis toimub arenemine teenimiseks.

Millist mõju on väikegrupis osalemine sinule avaldanud?

• **Inna:** Tõenäoliselt ma ei oleks usu juurde jäänud, kui ei oleks olnud väikegruppi ja osadust, kuhu mind kohe vastu võeti. See aitas jääda püsima ja saada järje peale.

• **Aleksandr:** Väikegrupi abil olen õppinud Jumala häält paremini kuulama. Olen õppinud ka inimesi lähemalt tundma ja õppinud tundma nende vajadusi.

• **Priit:** Mulle on alati olnud kõige mõjuvam see, kui inimesed jagavad oma isiklikke kogemusi usuelus. On väga suur eesõigus kuulda oma usukaaslaste mõtetest, kahtlustest, selgustest, võitlustest, mis lõpevad kas kaotuse või võiduga. See kõik on justkui kallis kingitus, mis kutsub esile tänu ja osutab, kui tõeline tegelikult on elu koos Jumalaga. Koos teistega grupis jagamine on aidanud ka näha omaenda mõtteid teiste kogemuste ja arutluste valguses.

Kas ja kuidas on väikegrupid vahendiks evangeeliumi kuulutamisel?

• **Inna:** Meil kristlastena ei ole uskmatutele anda midagi, kui istume ainult anonüümsena kirikupingis, ei loe Piiblit ega palveta, või kui, siis ainult suures hädas. Sellisel juhul ei ole Jumala mõju meie elus nii suur, et võiksime efektiivselt oma usku levitada. Väikegrupp on koht, mis aitab kristlasi evangelismiks ette valmistada ja varustada jõuga igapäevaseks eluks, et suudaksime olla need, keda maailm vajab.

• **Priit:** Kindlasti on väikegrupid evangeeliumi kuulutamise vahendiks. Väikegrupi vahetu ja isiklik olek, aga ka suhteliselt vaba formaat võimaldab näha usuinimese elu n-ö köögipoolelt. See on kahtlemata väga ehe kogemus. Mul on kohati tunne, et praegusel ajal on usust huvitatud inimestele oluline just küsimus: mida usk Jumalasse sinuga teeb, mis muutub. Seda on võimalik kõige paremini kogeda väikegrupis.

• **Aleksandr:** Evangeliseerimine on väikegrupi peamine ülesanne. Ei ole mõtet väikegruppi teha vaid suhtlemise pärast. Väikegrupi peamine eesmärk on teenida uskmatuid. Mittekristlasel, kes on usuasjadest huvitatud, on märksa lihtsam tulla väikegruppi, juua tassike teed, kuulata vahvaid lugusid ja esitada küsimusi selle kohta, mis teda huvitab. 1990-ndatel käisime tänavatel evangeliseerimas ja korraldasime suuri koosolekuid. Aga praegu sellised evangeliseerimise vormid eriti ei tööta. Parim vahend evangeliseerimiseks on väikegrupid.

Milliseid teemasid peaks väikegrupis käsitlema?

• **Inna:** Teemadevalik sõltub grupis olevatest inimestest. Näiteks osalesin kunagi „Jüngri“-kursusel, kus osalesid need, kes tahtsid Piiblit süvitsi uurida. Aga kui tulevad kokku inimesed, kes ei ole oma elus sellises kohas, et nad suudaksid Piiblit uurida nii süvitsi, siis pole mõtet seda teha. Siis tuleb rääkida teemadest, mida just nendel inimestel vaja on. Siin on jällegi Jeesus eeskujuks: kui Ta suhtles abielurikkuja naisega, ei rääkinud Ta talle seda, mida rikkale noormehele. Peame lähtuma sellest, mida inimesed vajavad.

• **Priit:** Ma arvan, et põhimõtteliselt võib väikegrupis rääkida kõigest. Küll aga peab kindlasti hoolt kandma selle eest, et väikegrupp ei muutuks lihtsalt lahedaks jututoaks. See, muide, on väga kerge juhtuma. Heas väikegrupis on kindlasti ka selline aeg, kui räägitakse sellest, kuidas kellelgi läheb: millega võideldakse, mis on läinud hästi, mis halvasti, millised on kiusatused, mis parasjagu ründavad. Näiteks John Wesley väikegrupid olidki omal ajal moodustatud peamiselt sellel eesmärgil, et üksteisele oma usuelust aru anda, et keegi ei langeks pattu ja et pühitsuse teekond oleks võimalikult tõhus.

• **Aleksandr:** Teemade valik peab lähtuma kolmest asjast: grupis olevate inimeste vajadustest, koguduse visioonist ja sellest, mida pühapäevane jutlus käsitles. Ma usun, et Jumal annab sõna jumalateenistuseks. Kui inimesed kuulavad seda sõna, tulevad kodugruppi kokku, et seal selle teema üle arutleda, siis see jutlus muutub kodugrupi kaudu palju praktilisemaks.

Kas väikegrupis võiks rääkida ka näiteks koroonaviirusest, loodushoiust ja presidendi vastuvõtul kantud kleitidest?

• **Inna:** Miks mitte nendest rääkida. Kõik elulised teemad on väga teretulnud. Minu grupis, mis on juba ligi 20 aastat koos käinud, on meil igasuguseid teemasid jutuks tulnud, sealhulgas ka päevakajalisi ja poliitilisi. Hea, kui inimesed saavad neid teemasid turvalises keskkonnas arutada ja nad ei pea oma peas välja mõtlema mingeid teooriaid, mis võivad olla vildakad. Aruteludes kuulevad nad teiste õdede-vendade arvamust ning nõuandeid. Selle kaudu Jumal töötabki.

• **Aleksandr:** Kui teema vastab sellele, mis on kiriku visioon, kuidas reageerida või tegutseda selles valdkonnas, siis on sellel mõtet. Aga kui soovitakse lihtsalt lobiseda, siis sellest ei ole midagi kasu. Näiteks kui tekkis terav vastuseis seoses sõjaga Ukrainas, siis pidime lihtsalt keelama sel teemal kodugrupis rääkimise, sest keegi vaatas ja kuulas vene uudiseid ning nendel tekkisid teatud mõtted ja emotsioonid selle olukorraga seoses, teised kuulasid lääne uudiseid ja olid vastupidistel seisukohtadel. Ja kuna tegelikult see olukord meid otseselt ei puuduta, kedagi meist ei saadeta sinna olukorda lahendama, siis on see viljatu emotsioneerimine. Teisalt, kui on näiteks koroonaviirus levimas ja meil on vaja midagi ette võtta, et ennast kaitsta, siis see on praktiline küsimus ja siis on vaja seda arutada.

Kas väikegrupil peab olema juht? Kui jah, siis kes on sobiv isik väikegruppi juhtima?

• **Priit:** Üldiselt on selles maailmas asjad nii, et selleks, et miski koos püsiks, edasi liiguks ja tore oleks, peab keegi võtma vastutuse ja asja juhtima. Nii on ka väikegrupiga. Juhil peab olema kutsumus seda tööd teha, kõik ülejäänu – teadmised ja oskused – saab õpetada; kogemus tuleb ajaga. Juhil peab olema tahtmine teenida Kristust ning hool ja armastus koguduse liikmete suhtes. Samuti peaks juht olema teistele eeskujuks oma eluga. Väikegrupi juht ei pea tingimata teadma kõike Kiriku õpetusest ja Piiblist, kuid usu põhialused peavad olema kindlad.

• **Aleksandr:** Juhtimiseta väikegrupp ei toimi. Keegi ei vastuta, inimesed kogunevad teadmata milleks ja teevad ei tea mida. Tingimata on vaja juhti. Praktika näitab, et areneb see juht, kes vastutab kellegi ees, ehk juht, kellel on omakorda juht. Kui juhid on väsinud, kurnatud ja läbipõlenud ning nad on pikka aega oma gruppi piltlikult öeldes turjal tassinud, siis kodugrupid ei toimi hästi. Kui meil on piisav arv häid ja tugevaid juhte, siis väikegrupid tulevad iseenesest.

• **Inna:** Väikegrupijuht peaks olema inimene, kelle põhiolemuseks ei ole kritiseerimine, et vältida seda, et juht hakkab gruppi kogudusest eemale kiskuma või koguduses lahkmeelt tekitama. Kunagi aastakümneid tagasi oli meie koguduses üks inimene, kes viis kogudusest ühe grupi inimesi ära. Mulle tundus, et see grupijuht oli oma olemuselt natukene konfliktne. Ta armastas väga kritiseerida pastoreid ja teisi juhte.

Kas võib olla olukordi, kus parem oleks grupi kohtumiste lõpetamine kui selle jätkumine?

• **Priit:** Kindlasti on selliseid olukordi. Kõige üldisemalt öeldes tuleks grupi kooskäimised lõpetada siis, kui see ei täida enam oma eesmärki ehk koguduse üldise töö toetamist ja koguduseihu ülesehitamist liikmete vaimuliku kasvu edendamise kaudu. See võib olla näiteks olukord, kus väikegrupp kapseldub endasse, hakkab ennast paremaks pidama teistest koguduseliikmetest ja ainult omavahelist osadust usuelu tarvis piisavaks arvama. Või näiteks olukord, kus grupiliikmete omavahelised suhted muutuvad mistahes viisil ebaterveteks. Või olukord, kus grupis kujuneb mingi õpetuslik väärarusaam. Aga lõpetada võib ka siis, kui midagi negatiivset pole, küll aga on näha, et selle konkreetse grupi kooskäimised sel kujul enam midagi olulist ei anna. Gruppide eluea võib muidugi juba kohe alguses konkreetselt piiritleda. See on mõnikord päris vabastav nii juhile kui liikmetele, eriti tänapäeva kontkesti arvestades, kus „igavesest ajast igavesti" pühendumine tundub inimestele absoluutselt võimatu. Ja väikegruppide puhul ei kehti kindlasti põhimõte „kuni surm meid lahutab".

Küsimusi esitas: MARJANA LUIST

EMK korraldab väikegrupitöö teemalise koolituse **19. septembril 2020.**
Jälgi reklaami EMK Facebooki lehel, kodulehel ja ajakirjas Koduteel.

Väikegrupid kui Jeesuse misjonistrateegia

Väikegrupitöö eesmärgiks peetakse ennekõike usklike vaimulikku kasvamist. EMK Teoloogilise Seminari õppejõud Hindrek Taavet Taimla toob oma artiklis esile hoopis teise eesmärgi – evangeeliumi kuulutamise – ning kirjeldab väikegruppide efektiivsust just selle eesmärgi saavutamisel.

Evangelismi ja jüngerluse kursusel uurime seminari üliõpilastega, mis on kuulutustöö ja vaimuliku kasvu piibellikud alused. Üks järeldus on, et Piibli üheks keskseks teemaks on Jumala Missioon (Missio Dei) – läkitus lepitada enesega inimesi igast hõimust, keelest, rahvast ja kultuurist (1Ms 12:3; Ps 67; Js 11:10; Mt 28:18-20; Jh 3:16; Gl 3:6-9, 16; Ilm 5:9-10; 7:9; 21:3).

Jumala valitud meetod selleks, et lepitada ja taastada inimkonna suhe endaga, on lähisuhetel põhinev jüngerlus, mida demonstreeris Jeesuse elu ja teenimistöö. (Mt 4:19; Lk 4:1-19; 6:40; 24:44-49; Jh 1:14, 18, 38-43; 5:19-20; 8:28-29; 17:4-8; 20:21; Ap 2:22; 4:13; 1Kr 11:1; Fl 3:17; 4:9; Kl 1:28-29; 1Ts 2:8; 2Tm. 2:2; Hb 2:10; 1Jh 2:6). Räägime kursusel ka sellest, et usule tulemine ja kasv on teineteisest absoluutselt lahutamatud. Kõik, kes on kutsutud päästele, on kutsutud järgima Jeesust jüngrina! (Mt 28:18-20; Lk 9:23-25; 14:25-27; Fl 2:12-15; 2Ts 2:13-15; Tt 2:11-15; Jk 1:21-22).

On selge, et Kristuse kuulutustöös leidus nii „jumalateenistuse vormi“, „tänavaevangelismi“, suuri koosolekuid, sotsiaaltööd kui ka teisi tänapäevakirikule omaseid kuulutusvorme, aga need, kes tema nimel läksid tunnistajatena välja seda maailma muutma, olid esiti tema lähedased sõbrad. Inimesed, kelle kodusid ta oli külastanud, kellega koos naernud ja nutnud ning pikki miile maha kõndinud.

Nagu ütleb Dr Robert Coleman raamatus „Evangeeliumi Meistriplaan“: JEESUSE MEETOD OLI INIMESED! Kuigi järgijaid oli nii kohati hulgaliselt kui ka kirevaltpisteliselt, siis maailma hakkas muutma ikkagi 12liikmeline Kristuse valitud väikegrupp!

Kui vaadata, kuidas Jeesuse järgijad tema tööd jätkasid, siis näeme, et väikegrupiosadus ja lähisuhted jäid prioriteediks. Kuidas nii? Ega siis kirikul kodugruppe veel ei olnud?

Kas lugeja on tähele pannud, et Apostlite tegude raamatu tegevus nii algab kui ka lõpeb kodus? Ap 1:13-14 – *Ja kui nad linna tulid, läksid nad* (jüngrid + Jeesuse pere) *ülemisse tuppa, kus neil oli tavaks viibida*. Ja kõige viimased sõnad Kiriku ärkamisraamatus: Ap 28:30 – *Aga Paulus jäi kaheks täisaastaks oma üürielamusse ja võttis vastu kõiki, kes tema juurde tulid, kuulutades Jumala riiki ja õpetades tõde Issandast Jeesusest Kristusest täiesti avalikult ja ilma takistamata.*

Mis toimub meie üürikorterites, kodudes ja ülemistes tubades? Ameerika Kirikukasvu Instituut (*Institute of American Church Growth*) määratles juba möödunud sajandi lõpuks, et 70–80% kiriku kasvust toimus sõprade ja sugulaste kaudu. Seevastu Euroopas on üks kiriku kahanemise põhjus olnud sõprade ja sugulaste puudumine kirikust.

Pidage! Kas see tähendab et vaesed, lesknaised, võõramaalased, kodutud, kõrvalejäetud ja inimesed, kel pole ei sõpru ega sugulasi, ei olegi kiriku prioriteet?

Vastupidi! Kristuse käsk ja eeskuju kutsuvad meid just hüljatute hulgast vormima endile sõpru, õdesid ja vendi. (Siinkohal peame meeles paradoksi, et rikas poliitik kõige uuema Mercedese sees võib olla hingelt hüljatum ja rõhutum kui iganädalane supiköögi-külaline).

Kui küsisin keskkooliõpilastelt, mis nad arvavad, mida tähendab „ligimene“ – mainisid nad just sõpru ja pereliikmeid. Siis lugesime lõiku, kus Jeesuselt küsiti: „Kes on mu ligimene?“ Tuleb välja, et põlatud, pekstud ja röövitud, poolsurnud võõramaalane (Lk 10:25-37). Õpilased olid üllatunud.

Eestis üha kasvavatel meeste hommikupalvustel (ka võimalik väikegrupitöö!) vaatan enda vasakule ja paremale käele ning näen, et Jumal on toonud nii Mercedesemehed kui ka viimaseid palukesi otsivad ning kõik vahepealsed kokku oma nimel. Näen, et neist saavad sõbrad ja vennad. Näen, et nad panevad üksteise peale käed ja jagavad oma elu ja suurimat vajadust – Kristust!

Selline jagamine saab kõige paremini toimuda väikegrupi kontekstis – keskkonnas, kus inimesed teavad üksteist nimepidi ja kasvavad koos Kristuse järgijatena.

Kõik, kes on kutsutud päästele, on kutsutud järgima Jeesust jüngrina!

ette ja Jeesuslapsele ikkagi salaja küünlad põlema.

Nõukogude võimujäänukid on paraku väga aktiivselt toimimas Aasias. Millises riigis on hetkel kõige kiiremini kasvav kristlik kogukond? See on Hiina! Milline on nende peamine kogunemisvorm? Koduosadus ja väikegrupid! Samuti on väikegrupid põhimootor maailma kõige suurema kristlikus koguduses Lõuna-Koreas! Põhja-Koreas ei tohi avalikult midagi teha ja seega kogu kristlus liigub kodust kodusse!

Kuigi seaduse silmade alt eemal, on elu jagamine ja koos Jeesuse järgimine äärmuslikult avalik. Väikegruppide töö spetsialistid Eric Geiger, Michael Kelley ja Phili Nation rõhutavad oma raamatus „Transformatiivne jüngerlus" (*Transformational Discipleship*), et Kristlik usk on alati „isiklik", aga mitte kunagi „privaatne". Seda mõistis ka John Wesley, kes suunas pöördunud inimesed koheselt väikegruppidesse. Kevin M. Watson on põhjalikult rääkinud raamatus *The Class Meetings: Reclaiming a Forgotten Small Group Experience*, et paljude läänekirikute närbumine on oma juurtes seotud just säärase osaduse puudumisega. Ta tõdeb: *Jüngrid ei teki koolipingis, vaid nad kujunevad käed-külge õppimismeetodil, mis antakse ühelt põlvkonnalt teisele.*

Kallis lugeja, kui tahame Jeesuse meetodi järgi näha kasvamist nii kirikus kui ka inimeste isiklikus elus, peame olema valmis oma kodude uksi avama. Peame olema valmis inimesi endale lähedale laskma ja ise nende juurde minema, õpetades neid eeskuju ja järjepidevuse kaudu. Pole tähtis, kas see suhe algab tänaval või sinu enda elutoas. Parim evangelism ja jüngerlus on silmast silma, kõrvast kõrva, südamest südamesse.

HINDREK TAAVET TAIMLA
EMK Teoloogilise Seminari õppejõud ja TMS-Global misjonitöötaja

Seminari pildikogu

Hindrek Taavet Taimla.

Säärased väikegrupi osadused, mis soodustavad vaimulikku kasvu, ei pea toimuma kodudes. Inglismaalt alguse saanud liikumine *Fresh Expressions* kasutab kogunemispaikadeks kohvikuid, jõusaale, raamatukogusid, rulaparke, randu – mida iganes! Sarnaselt toimib Alfa liikumine, mis on muuseas olnud pika edumaaga kõige efektiivsem vahend läänemaailmas, toomaks inimesi kirikusse.

Aga kohandades Jumala missiooni praktiliste vajaduste järgi, on inimeste kodud kõige soodsam keskkond. Kristlikud kogudused mis tahes konfessioonides, kellel on uhked (või ka kehvas seisus) hooned ja infrastruktuur, peavad tõele aru andes suurema osa oma ressurssidest ja koosolekutest kulutama administratiiv- ja majanduslike probleemide lahendamisele. Pauluse üürikorteris tekkis neid küsimusi oluliselt vähem ja tema tegeles inimeste küsimustega Jumala riigist!

Lisaks majanduslikele takistustele on koduosadused olnud kirikuelus ka turvalisuse pärast kõige tõhusamad. Olgugi, et palju sakramentaalset väärtust jääb osadusele kodudes lisamata, siis alates Jeesuse päevist on kristlased oma elu jaganud majaseinte vahel, mis on kohaliku võimu eest varjul.

Eestlased ei pea mõtlema tagasi kaugemale kui pool sajandit, et meenutada kirikuelu peamiselt kodudes – nii väikestes kui ka suurtes gruppides. Nõukogude võim ei jõudnud oma „traati" igasse kodusse tarida. Jumal tegutses keset kööki, elu- ja isegi vannituba – inimesed õppisid tundma Jeesust. Kuulen isegi hulgaliselt mitte-süvakristlikke perekondi meenutamas, et jõulude ajal pandi kardinad

Kristlik usk on alati „isiklik", aga mitte kunagi „privaatne".

Väikegrupitööga seotud mõisted metodistliku liikumise algusaegadest

Erakogu

Pietistlike luterlike koguduste eeskujul võttis John Wesley kasutusele väikeste rühmade kontseptsiooni ja teda on nimetatud moodsa väikegrupi kontseptsiooni „isaks". Algselt nimetati varases metodismis väikegruppe **„bändideks"** (ingl k *band*), mis olid moodustunud kas soolisel või abielulisusel staatusel ja mis koosnesid 5–10 inimesest. Wesley julgustas arendama erinevaid väikeseid rühmi, et metodisti koguduste juhid koos lihtliikmetega saaksid sellises kooskäimises oma usule tuge ja uusi väljakutseid.

Pisut hiljem täiustas Wesley väikegrupi kontseptsiooni ning moodustas samadel alustel 12 inimesest koosnevad väikegrupid, mida ta nimetas **„klassideks"** (ingl k *class*). Oma piirkonna klassi kuulumine oli tollel ajal kohustuslik igale metodistile. Klasside kokkusaamisi hakati kutsuma klassikoosolekuteks, et „tuua kokku väike arv inimesi, et palvetada, lugeda Piiblit ja kuulata manitsusi ning julgustada ja tunda rõõmu üksteise seltskonnast." Täpsemalt kirjeldatakse klassikoosoleku vormi järgmiselt: „... pärast avapalvet ja hümni laulmist jagas klassijuhataja enda vaimset/usulist kogemust, tänades Jumalat võidu ja edasimineku eest, ning teatades siis ka ausalt kõikidest oma ebaõnnestumistest, kiusatustest ja võitlustest. Pärast juhataja tunnistust vastas iga grupi liige mõnele olulisele küsimusele: „Kuidas su hing õitseb?" või ümbersõnastatult: „Kui korras on sinu elu koos Jumalaga?" ja „Kas eelmisel nädalal on olnud ka tagasilööke?" Ausad vastused otsestele ja konkreetsetele küsimustele olid julgustavad just nendele liikmetele, kes pärast eelmist koosolekut olid vaimselt langenud või tagasilööke kogenud. Sellised inimesed said julgustust, otsimaks klassikoosoleku ajal armu ja andestust ning osaduse taastamist Jumalaga."

Klassikokkutulekud on metodistlikus teoloogias **„pühitsuses kasvamise armuvahendiks"**.

Louisa Thomas kirjutab varaste metodistide klassikoosolekute kohta, et: „Klassikoosolekud olid teadlikult piiritletud väikese rühmaga. Grupp sai kokku kord nädalas tunni jooksul eesmärgiga säilitada järelevalve klassi vaimse kasvu üle.

Oma piirkonna klassi kuulumine oli tollel ajal kohustuslik igale metodistile.

Iga liige jagas oma võite ja kaotusi teistega vabatahtlikult ja ausalt. Rühmad koosnesid erineva haridusliku taseme ja sageli erineva vanusega, sotsiaalse staatuse ja vaimse küpsusega inimestest. Wesley kindlaks sooviks oli „pühade segamine vaimsete beebidega Kristuses, et õpetada ja julgustada vastpöördunuid".

19. sajandi lõpul hakati mitmel pool Põhja-Ameerika metodisti kogudustes lisaks klassikokkusaamistele teostama ka nn ***„potlucke"*** (*A Church Potluck*) – nii kutsutakse inglisekeelses keeleruumis osaduslikku koosviibimist kirikus, kus on mõeldud ka toidulaua peale.

Täpsemalt tähendab see seda, et iga koosviibimisele kutsutu toob kaasa maitsvaid suupisteid lauale-panekuks nii endale kui ka sõbrale. Sellisel moel saab ürituseks kaetud üllatusterohke, paljude erinevate suupistetega, rikkalik toidulaud.

Termini *potluck* võttis kasutusele 16. saj Inglismaal elanud ja kuninganna Elisabethi õukonda kuulunud pamfletikirjutaja, näitekirjanik, luuletaja ja satiirik Thomas Nashe.

Metodisti kirikus on sarnased erinevatele sihtgruppidele mõeldud üritused koos kaetud toidulauaga populaarsed – neid praktiseeritakse nii noorte, vanurite, meesteühenduste, naisteühenduste, perede jpt koosviibimistel.

ANDRES KAPP
EMK Tallinna kogudus

Kasutatud kirjandus: Wilson, John P. „From House Church to Home Groups"; Thomas, Louisa „The Relevance of the 18th Century Wesleyan Class Meeting in the 21st Century Church"; Snyder, Howard A.; Runyon, Daniel. "The Divided Flame: Wesleyans & The Charismatic Renewal"; Lilleoja, Tarmo. „Seletav lühisõnastik „The Book of Discipline of the United Methodist Church in Northern Europe""; UMC GBOD (General Board of Discipleship) „Chuck Knows Church".

UM News

John Wesley kõnelemas Oxfordi ülikooli „Püha Klubi" koosviibimisel.

Osadusgrupp kui hingehoiu vorm metodistlikus traditsioonis

Väikegrupid on suurepärane vahend vaimulikuks kasvamiseks ja – nagu Hindrek Taavet Taimla artiklist lugesime – ka evangeeliumi kuulutamiseks. Veel ühest väikegrupitöö funktsioonist kirjutab oma artiklis EMK Teoloogilise Seminari õppejõud Meeli Tankler. Tema analüüsib väikegrupitööd hingehoidlikust vaatevinklist.

Erakogu

Uue Testamendi kirjades 1. sajandi kristlastele leiame meeldetuletusi, kuidas uue, alles kujuneva kogukonna liikmed võiksid ja peaksid üksteist toetama ja vastastikku kasvama innustama. Seal räägitakse ülesehitamisest (Rm 14:19; 15:2; Ef 4:29), innustamisest (2Kr 1:4; 5:20; 13:11; 1Ts 4:18; 5:11, 14), julgustamisest (1Kr 14:3; 2Kr 1:4; 13:11; 1Ts 4:18; 5:11; Hb 3:13; 10:25), aga ka manitsemisest (Kl 3:16) Jumalalt tuleva väe najal, sest „*Tema julgustab meid igas meie ahistuses, et me suudaksime julgustada neid, kes on mistahes ahistuses, julgustusega, millega Jumal meid endid julgustab*“ (2Kr 1:4). Koguduslik hingehoidlik tugi on seega kristlikule kirikule algusest peale loomuomane olnud. See võib meie järjest individualiseeruvas maailmas ehk pisut võõrastav tunduda, samas näeme, kuidas inimesed näivad küll ülikõrgelt hindavat ja kaitsvat oma privaatsust, kuid tunnevad ometi vajadust oma elu jagamiseks „tähenduslike teistega“. Otsitakse kogukonda, kellega avameelselt oma elust kõnelda ja kellelt ehk abigi saada.

Nii võiksime mõtiskleda kristliku osadusgrupi kui hingehoidliku elutoe üle. Ajaloost teame, et John Wesley pani hingehoidlikele osadusgruppidele (*bands*) aluse päris metodistliku äratusliikumise alguses, ilmselt juba aastal 1739 Bristolis. Selles ei olnud midagi olemuslikult uut: ajaloolased on leidnud selge paralleeli tolleaegses vennastekoguduse liikumises välja kujunenud praktikaga. Krahv Zinzendorf kirjutab: „kahest, kolmest või enamast Jeesuse nimel kokku kogunenud hingest koosnevad grupid, kelle keskmes on Jeesus ja kes eriliselt südamlikult ja avameelselt oma südant avades üksteisega kõnelevad ja üksteise eest midagi ei varja, vaid usaldavad end täielikult üksteise hoolde Issanda nimel“. Wesley oli vennastekoguduse äratusliikumisest tugevasti mõjutatud oma lähedase sõbra ja nõuandja Peter Böhleri kaudu ja arendas sellest vaimulikult ülestõstvast grupikogemusest välja omad struktuurid. Kogu Wesley organisatoorne tegevus vaimuliku töö kujundamisel lähtus arusaamast, et Pühitsuselu elamiseks ja pühitsuse taotlemiseks on vajalik „range distsipliin, mida leevendatakse hellusega.“; üheks selliseks „helluse“ väljenduseks olid osadusgrupid.

Grupid („mitte vähem kui 5; mitte rohkem kui 10“) moodustusid vabatahtlikkuse alusel ja toimisid vastastikuse vaimuliku kasvu ning innustuse eesmärgil. Võiks öelda, et nad toetusid algkoguduslikule mõtteviisile, millele viidatakse terminiga *aedificatio mutua* – vastastikune ülesehitamine. Tegemist oli täiesti uuelaadse inimkooslusega, kus koguduseliikmed olid vastastikku üksteise hingehoidjad. Wesley osadusgrupid erinesid nn „klassidest“, kuhu inimesed „ülaltpoolt“ jaotati ja mille toimimise eest vastutasid konkreetsed juhid. Osadusgruppide puhul juhte ei määratud; grupiliikmed olid üksteise suhtes võrdsel positsioonil. Nii kirjeldas Wesley osadusgrupi toimimist:

Et „tunnistada üksteisele oma patud“ sisemise tervenemise saavutamiseks, kavatseme:

1. Kohtuda vähemalt kord nädalas.
2. Tulla kohale õigeaegselt, kokkulepitud ajal.
3. Alustada laulu või palvega.
4. Rääkida järjekorras, igaüks meist, vabas vormis ja lihtsalt oma hinge seisundist: eksimustest, mida oleme teinud mõtte, sõna või teoga ja kiusatustest, mida oleme tundnud oma viimasest kokkusaamisest saadik.
5. Paluda ühel meie seast (tinglikult nimetatud juhiks) alustada kõigepealt oma tunnistusega ja siis liikuda edasi teiste juurde, esitades nii palju täpsustavaid küsimusi kui vaja, et

Pühitsuselu elamiseks ja pühitsuse taotlemiseks on vajalik „range distsipliin, mida leevendatakse hellusega.

Thom Tapp, Baptist Press Comics arhiiv

Vestlus pastori ja väikegrupijuhi vahel.

saada selgust igaühe hinge seisundi, pattude ja kiusatuste kohta.

Suur rõhuasetus oli ühelt poolt avalikul patukahetsusel ja teiselt poolt ühisel eestpalvel, seda iga grupiliikme isikliku sisemise tervenemise ja vaimuliku kasvu toetamise eesmärgil. Grupi toimimise aluseks oli mudel, mida soovitas Jaakobus oma kirjas: „Tunnistage siis üksteisele patud üles ja palvetage üksteise eest, et te saaksite terveks!“(Jk 5:16). Terveks saamise all pidas Wesley silmas mitte niivõrd füüsilist tervist kui terviklikku sisemist vabanemist mistahes vaevast, kaasa arvatud füüsiline vaev. Eelduste kohaselt pidid osadusgruppi kuuluma inimesed, kes on „sarnases elusituatsioonis“ – naised/mehed eraldi, vallalised/abielu-inimesed eraldi, eri vanuses inimesed eraldi jne. Grupiliikmeid kutsuti üles kohtlema üksteist kõigiti võrdsetena ning vastastikuse lugupidamisega. Need ettekirjutused olid mõeldud kujundama võimalikult soodsaid eeldusi avatuseks ja vastastikuseks usalduseks. Osadusgruppi kuulumise eelduseks oli aga ka teatav vaimuliku küpsuse tasand; see oli vaimset äratust kogenud ja usulist kasvu taotlevate inimeste üksteist toetav liikumine.

Wesley arvates oli armust õigeks mõistmise and midagi sellist, mida oli igapäevase elu keskel päev-päevalt üksinda võideldes raske alal hoida. Seepärast rõhutas ta eriliselt üksteise toetamise väärtust, „väärtust, mis seisneb vaimulike sõprade ja teekaaslaste omamises“. Samas nihkus grupikoosluses hingehoidlik vastutus ära konkreetselt üksikisikult, sest hingehoiuvestluses osalesid võrdselt kõik grupi liikmed. Wesley väitel vähendas jagatud vastutus võimalikke inimeste vahelisi pingeid, sest „nõuandjate paljususes peitub turvalisus.“.

Wesley-aegadel ei eksisteerinud grupinõustamise teooriat, aga hämmastaval kombel võib leida rohkeid kokkupuutepunkte Wesley osadusgruppe põhjendava argumentatsiooni ja XX sajandi lõpukümnenditel psühholoogide poolt sõnastatud grupinõustamise printsiipide vahel.

Grupinõustamise käsitluses tuuakse nimelt välja, kuidas suhtlemise kaudu kaasinimestega muutub ja kujuneb ümber inimese minapilt. Enamik probleeme sünnib suhtlemises ja samas annab suhtlemine inimesele rohkelt tagasisidet tema enda isiksuse kohta. Seega toimub grupis suhtlemise käigus sotsiaalne õppimine, aga ka ümberõppimine. Grupisuhtlemise käigus toimib ka grupidünaamika – tegevus ja suhtlemine, mis on suunatud grupi identiteedi arendamisele ja säilitamisele, mõjutab kõiki grupiliikmeid. Selle tulemusena tekib just sellele grupile ainuomane psühholoogiline kliima: grupinormid, grupimeeleolud jne.

Psühholoogilises nõustamises on grupp kahest või enamast inimesest koosnev kooslus, kes on vabatahtlikult valmis koostööd tegema, omavahel suhtlema ja suhtlemise käigus muutuma. Oluliseks peetakse, et grupiliikmete vahel oleks psühholoogiline kontakt, mis tähendab üksteise väärtustamist, üksteisest lugupidamist ja valmisolekut üksteise mõjutustele alluda. Selline õhkkond – kogemus kuuluvusest, seosest teistega ja teiste hulka vastuvõtmisest – võib olla sügavalt tervistava mõjuga. Tavaliselt kasutatakse grupinõustamist pigem probleeme ennetavalt, kusjuures tähelepanu all on inimeste suhtumised, emotsioonid, valikud ja väärtused. Aga siin võib toimuda ka teatav õpetamine eeskujude, uue teabe andmise, lugude jutustamise vormis.

Wesley gruppidega võrreldes näeme rohkesti kokkupuutepunkte tänapäeva grupinõustamisega, alates ennetamise teemast (ka Wesley gruppides arutati mitte ainult toimunud eksimusi ja probleeme, vaid ka kiusatusi!) ja lõpetades grupi tervendava mõju rõhutamisega. Ka nüüdisaja psühholoogid väidavad, et grupis probleemide arutamise puhul on olukord loomulikum ja emotsionaalselt vähem pingestatud kui individuaalses hingehoidlikus vestluses. Seal on „rohkem variatsioone ning emotsioonid ei kerki nii üles, sest inimeste paljusus neutraliseerib neid. Grupisiseselt võib

Nõuandjate paljususes peitub turvalisus.

Eriti hästi näib osadusgrupi lähenemine toimivat noorema põlvkonna puhul, kes üldjuhul ei tunnusta „nõuandjaid“, kuid on meeleldi valmis usaldama eakaaslaste hinnanguid ja soovitusi ning taluma isegi manitsust.

inimene tajuda end ühtaegu vastuvõetuna ja tõrjutuna, võib kogeda vaenulikku ja sõbralikku suhtumist kõrvuti”.

Üheks kaasaegse hingehoidliku osadusgrupi näiteks võib tuua Tähista Tervenemist (TT) liikumise. Aastal 1990 algatasid kaks USA pastorit, John Baker ja Rick Warren, liikumise, mis oli mõeldud aitama neid, kes „mitmesuguste haigetsaamiste, kahjulike harjumuste ja elule allajäämiste“ tõttu tundsid end vaimselt vaevatute ja koormatutena. Algselt mõeldud alternatiivina Anonüümsetele Alkohoolikutele, laienes liikumine kiiresti kaugemale sõltuvusprobleemidega tegelemisest ja on nüüdseks kujunenud oikumeeniliseks liikumiseks, mis on levinud ka Eestisse. EMK on olnud selle liikumise eestvedajaks Eestis, koolitades juhte, tõlkides materjale ja algatades gruppe üle Eestimaa. Suuremate kogunemiste kõrval, kus süvenetakse ühiselt Mäejutlusest tuletatud nn „tervenemise printsiipidesse“, toimuvad grupikogunemised, kus samast soost inimesed väikegrupi usalduslikus õhkkonnas jagavad üksteisega oma minevikku ja olevikku, palvetades üksteise eest.

Väikegrupitöö materjale:
www.piibliteejuht.ee
kus.kogudused.ee/materjalid
haridus.ekn.ee/taiskasvanuharidus-temaatilised-vaikegrupid/
Küsi kirikukeskusest (keskus@metodistikirik.ee) materjale Jüngrikursuse ja Tähista Tervendamist materjale!

TT väikegrupi hingehoidliku toimimise reeglid on alljärgnevad:

1. Keskendu oma mõtete ja tunnete jagamisele. Piira oma jagamist kolmest kuni viie minutini.
2. Ei tohi olla mingeid grupitööga samaaegseid omavahelisi jutte (mis välistaks teisi). Igaühel on õigus väljendada oma tundeid ilma segamiseta.
3. Me oleme siin, et üksteist toetada, mitte parandada ega paika panna.
4. Anonüümsus ja konfidentsiaalsus on põhitingimused. See, mida grupis on jagatud, jääb gruppi. Ainukeseks erandiks on ähvardus end või teisi kahjustada.
5. Solvaval ega ründaval kõnepruugil ei ole Kristuse-keskses taastusgrupis kohta.

Kindlasti kasutatakse siin oluliselt „psühholoogilisemat“ ja mõnevõrra individualistlikumat kõnepruuki kui Wesley omaaegsete reeglite puhul, kuid alusprintsiibid on siiski sarnased. Tegeldakse tõsiselt ja toetavalt nii üksteise eksisammude kui ka kiusatustega ja suur rõhk on eestpalvetel. Baptisti pastori Erki Tamme sõnutsi on TT „üles ehitatud küsimustele, mis aitavad igaühel ise jõuda oma asjade põhjusteni, mis need siis ka ei oleks – haigetsaamised minevikus, emotsionaalsed probleemid, halvad harjumused. Olukorra tunnistamisest algab taastumine koos teiste abivajajatega ja Püha Vaim annab jõu seda teed käia.“

Hingehoidliku osadusgrupi edukuse võti on muidugi selles, kas konkreetsele inimesele kollektiivne hingehoiuvorm sobib või mitte. Grupi liige peaks olema valmis teiste ees oma probleemidest avameelselt rääkima ja teiste arvamusi kuulama ning ka gruppi sulanduma (st grupi väärtused ja hoiakud omaks võtma ning ka kaaslaste probleemidega aktiivselt tegelema). Eriti hästi näib osadusgrupi lähenemine toimivat noorema põlvkonna puhul, kes üldjuhul ei tunnusta „nõuandjaid“, kuid on meeleldi valmis usaldama eakaaslaste hinnanguid ja soovitusi ning taluma isegi manitsust. Samas kätkeb osadusgrupp endas ka teatavaid ohte, kui kellegi eksimuste, murede või kiusatuste jagamine kohtab ülejäänud grupiliikmete seas hukkamõistvat hoiakut. Algselt toetavana mõeldud küsimuste esitamine võib siis muutuda pigem kohut mõistvaks, survestavaks ja manipuleerivaks protsessiks ning tekitada muret jaganud inimesele psüühilist ja vaimulikku kahju. Ka võib kujuneda potentsiaalseks ohuks, kui kõik grupiliikmed oma elu valusaid teemasid ühtviisi avameelselt ei ole valmis jagama. Kindlasti on ja jääb sellises grupis probleemiks ka konfidentsiaalsus. Ühelt poolt on suhteliselt keeruline avameelselt jagada oma isikliku elu ja inimsuhete keerdkäike, puudutamata lähedalt seotud inimeste elusid, kes ei ole selleks volitusi andnud ega ole sellest teadlikud. Siin on grupi ülesandeks mõnikord isegi meelde tuletada, et räägitaks eeskätt iseendast. Teiselt poolt – mida rohkem on teadjaid konkreetse inimese probleemidest ja kiusatustest, seda suurem on võimalus ka ettekavatsematult, mõne mureliku vihje tegemise kaudu kuulujuttudele aluse panemiseks, mis võivad osadusgruppi usaldanud inimesele toetuse ja abi asemel psüühiliselt ja vaimulikult raskesti haiget teha. Hingehoidliku osadusgrupi puhul oleks seega hädavajalik meelde tuletada selle algset eesmärki: selline grupp on mõeldud üksteise vastastikuseks ülesehitamiseks, Jumala abiga. „*Kandke üksteise koormaid, nõnda te täidate Kristuse seadust*“ (Gl 6:2).

MEELI TANKLER
Pärnu Agape kogudus

Väikegrupiosadus muutis minu saatuse

Tallinna koguduses väikegruppi juhtiv ja seda töövaldkonda arendav Inna Välja kirjeldab oma kristlaseks saamise lugu, milles mängis olulist rolli väikegrupitöö.

Olin kogu eelneva elu elanud nõukogude ajal – teadmisega, et Jumalat ei ole olemas. Usklikke kirjeldati kui pehmelt öeldes õnnetuid, ajupestud veidrikke, kes elavad ülejäänud, „normaalsetest" inimestest erinevate reeglite järgi (mida on välja mõelnud salakavalad kirikujuhid, kelle tegelik eesmärk on oma alluvaid orjastada ning manipuleerida neid oma raha ja kõike muud omandust kirikule kinkima). Kas kellelegi meenub? Just selline oli imidž, mille maalis ateistlik propaganda. Ja kuna vaimulikud juhid olid „salakavalad kurjategijad", oli nõukogude võimu püha kohus (ja õigus) neid selles takistada. Eriti rangelt keelatud oli töö laste, noorte ja naistega. Lubatud oli ainult jumalateenistuste pidamine kirikuhoones.

Minu õnn (ja tagantjärele vaadates võin öelda – Jumala suur arm ja juhtimine), et õppisin nooruses Tallinna Muusikakoolis ehk Otsa-koolis, kus umbes 200-st õppurist 20 olid aktiivsed erinevates kirikutes tegutsevad noored – seega umbes 10 protsenti! Muide, õpetajad ja direktor olid suhteliselt paanikas, kuna info noorte aktiivsest tegutsemisest usuvaldkonnas tõi kaasa ka pahandusi ja mitmesuguseid karistusi juhtkonnale.

Minu ettekujutus kirikuelust oli tegelikult olematu – sest ma ei olnud sellega lihtsalt kokku puutunud. Ka ei teadnud ma midagi piibli õpetusest. Ei ole siis ime, et kui ma 1977. aasta sügisel kohtusin Jumalaga (olles üksi ja üldsegi mitte kirikuhoones), ja hakates otsima enam selgust selle kohta, mida olin hiljuti kogenud, ei osanud ma ka oodata sellist koduosadust, kus leidsin eest umbes 20 noort inimest. Jõudsin sinna, kuna ei teadnud, kuidas alal hoida oma esimest ja üleloomulikku kogemust Jumalaga. Nii rääkisingi oma kogemusest ja ühtlasi murest tollastele kaasõpilastele, keda teadsin olevat aktiivsed kristlased (ja kes tegelikult minu pärast palvetasid). Ja üks neist kutsus mind kaasa noorte palveõhtule Looga tänavale, ühte kodusse (kuhu minnes tuli muide olla ettevaatlik ja panna tähele, et kedagi jälitamas ei olnud). Hiljem selgus, et noorte tuumiku nendel õhtutel moodustas ansambel Sela, kelle oli umbes 10 aastat varem ellu kutsunud Jaanus Kärner.

Seal, Looga tänaval, saingi Teedy Tüüri juhatusel teha oma päästepalve. Veidi hiljem kutsuti mind ka ansamblis kaasa laulma. Nii sattusin (olen kindel, et mitte juhuslikult!) kohe osadusse, kus igareedesed piibli- ja palveõhtud said minu usuelus otsustavaks teguriks. Lisaks reedestele õhtutele Jaanus Kärneri kodus, Looga tänaval, olin alalõpmata „pinnimas" ka oma kaaskristlasi, kes minuga samal ajal Otsa-koolis õppisid. Nemad olid need, kes andsid mulle esimesi praktilisi usuelu soovitusi, nagu näiteks: loe Jumala sõna, see on meie vaimulik toit. Jaanus Kärner oli ansambel Sela juht, kes juhtis reedeseid noorteõhtuid, kus enne palveosa seletas ka piiblit. Tema kinkis mulle ka minu esimese piibli – see oli tollel ajal haruldus, mida ei olnud soovitav avalikus kohas näidata.

Erakogu

Arvestades seda, et tulin usu juurde nagu „valge leht", ei kujta ette, et oleksin suutnud usus püsima jääda ja selles kasvada ilma igapäevase toetuse ja nõuanneteta oma sõpradelt ja usukaaslatelt. Kuidas üks noor ja nõrk, ilma igasuguse kogemuseta usutaim saaks püsima jääda ja kasvada, kui ei oleks kedagi, kes teda kastaks, talle vahel tuge annaks ja julgustaks?

Mõni aasta hiljem abiellusin, sündisid lapsed – sellel eluperioodil, kui nad olid väikesed, piirdus minu väikegrupiosadus suurel määral minu perekonnaga (kuigi püüdsime abikaasaga jõudumööda alati ka jumalateenistustel käia). Minu kindel veendumus oli (ja on siiani), et laste kasvatamine on see, mida peab tegema lapsevanem isiklikult, olles füüsiliselt laste juures ja pühendades neile nii palju tähelepanu kui võimalik. Muidugi ei olnud sellel ajal (1980. aastatel) meil veel oma kirikuhoonet ega lastetuba, seetõttu olime sageli abikaasaga dilemma ees – kas panna lapsed olukorda, kus nad peavad kogu jumalateenistuse aja kirikupingis vaikselt istuma vanemate kõrval (mis oli neile väga raske, kui mitte võimatu), või jätta nad hommikul ühega meist koju ja viia alles pühapäevakooli tundi, mis toimus (Apteegi tänaval asuvas kiriku-

Arvestades seda, et tulin usu juurde nagu „valge leht", ei kujta ette, et oleksin suutnud usus püsima jääda ja selles kasvada ilma igapäevase toetuse ja nõuanneteta oma sõpradelt ja usukaaslatelt.

keskuses) tavaliselt alles pärast jumalateenistust. Aga tänu Jumalale, et meil olid rasketest oludest ja karistuse ähvardusest hoolimata pühapäevakooliõpetajad, kes istutasid laste südamesse head ususeemned!

Kui 1990. aastate alguses tuli vabanemine nõukogude võimu alt, tekkisid ka uued võimalused vaimulikuks tööks kõigis valdkondades. Tekkisid kristlikule kirjandusele pühendunud kirjastused, asutati meie kiriku teoloogiline seminar – avanesid paremad võimalused õppimiseks ja kasvamiseks.

Samas leidsin, et isiklik motivatsioon kasvamiseks on eluline – sest see on igaühe enda vastutus oma elu ja kasvamise eest; ja on asju, mida keegi ei saa meie eest teha – nagu näiteks isiklik piiblilugemine ja palve. Siiski vajame kõik seda ühtekuuluvust, üheskoos piibli uurimist ja palvet ning üksteise innustamist. Vaadates ajaloole: väikegrupid olid omal ajal John Wesley evangeelse äratustöö püsimajäämise põhjuseks. See oli ka minu püsimajäämise põhjuseks. Sest regulaarne väikegrupiosadus ei ole inimlik ega inimeste tekitatud, vaid Jumalalt juhitud algusest peale. Isegi mitte kristliku koguduse algusest, vaid palju varasemast – nimelt loomisloost. Inimesel ei ole hea üksi olla – Jumal nägi seda.

Ka tänapäeval ei ole see põhimõte muutunud. Inimesel ei ole **ikka veel** hea üksi olla. Ehk, nagu moodne teadus ütleb: inimene on sotsiaalne olend, tal on vajadus kuhugi kuuluda inimeste hulgas, olla vastu võetud ja aktsepteeritud. Ja Jumala kogudus on see koht, kus iga inimene ideaalis saaks ühiselt teiste Kristuse ihu liikmetega kasvada, et igapäevase elu protsessis liikuda koos Jumalaga selle eesmärgi poole, mille Tema on meile oma sõnas seadnud.

Jumala antud kasvamise suund on: lapsest täiskasvanuks ehk Jeesuse jüngriks ehk järgijaks. See on

Unsplash

Inimesel ei ole hea üksi olla.

Jumala tahe ja eesmärk meie jaoks (Rm 8:29). Kasvamine on elu loomulik protsess füüsilises mõttes. Aga kasvamine lapsest täiskasvanuks on tegelikult inimese loomulik protsess ka **vaimses mõttes – kristlasena**.

Kuid iga inimene, ükskõik, mis vanuses, **vajab kasvamiseks head keskkonda**. Mis on see keskkond, mille Jumal on seadnud, määranud, et me saaksime kõik kasvada? See on **kogudus**.

Koguduse keskel pakub Jumal meile armuvahendeid, mille kaudu meie kasvamine saab toimuda. Need on: palve, piibli lugemine, sagedane osa võtmine jumalateenistustest ja ka armulauast, osadus (regulaarne läbikäimine, osaduslik suhe koguduseliikmetega) ning tervislikud eluviisid. Kuigi isiklik palve ja piiblilugemine ja isiklikud tervislikud eluviisid on väga tähtsad, saab kogudus osaduses ja ühises tegutsemises ka nendes väga olulisel määral üksteist toetada. Selle põhjenduseks olgu siin antud ainult kaks kirjakohta: Mt 18:20 (Kus kaks või kolm on minu nimel koos, seal **olen mina nende keskel**) ja Hb 3:13 (Julgustagem üksteist **iga päev**, niikaua kui veel öeldakse „täna").

Kõik need tegevused, mille kaudu Jumala arm meieni jõuab, on eluliselt tähtsad. Siiski on just väikegrupiosadus see, mis on mitmetes kogudustes jäänud vaeslapse ossa – sest selle tähtsust ja asendamatust ei ole ehk piisavalt rõhutatud. Üks põhjuseid, miks ma juba seminaris õppimise esimesel aastal sellest huvitusin ja hiljem pidevalt sellega olen tegelenud, on just see, kui tähtis, isegi otsustav mõju oli sellel minu usule jäämisele ja kasvamisele. Isiklikud vestlused üksühele või väikegrupis on need, kuhu saame tulla oma küsimuste ja mõtetega – ja leida vastuseid, leida õpetust ja selgust, innustust ja eesmärgikindlust. Just esimesed usuaastad noorte keskel, kus tollased juhid ja usukaaslased pühendasid nii palju aega ja tähelepanu minu küsimustele ja kasvamisele, otsustasid minu saatuse. Ja hiljem tegin mingil hetkel otsuse, et tahan omalt poolt teha sedasama, juhtides väikegruppi – selleks, et vastata teistele sama pühendumise ja innustamisega, mida olin ise noore kristlasena kogenud.

Vaadates tagasi nüüd juba enam kui 40aastasele usuteele, ütlen, et olenemata sellest, kui „puhas" või „täiskirjutatud" leht sa usule tulles oled, vajame KÕIK koguduse osadust. Olles Kristuse ihu liikmed, saame kasvada selles osaduses järjest enam teenijaks, et olla siin, selles maailmas Tema käed ja jalad, et viia, igaüks omas kohas ning oma elu ja andidega, inimestele Tema head sõnumit armastusest, päästest ja igavesest elust.

INNA VÄLJA,
Tallinna kogudus

Kogudus kui väikegruppide kogum

Ander Iva

Kui valdavalt on koguduste keskseks töövormiks jumalateenistus, siis 2014. aastal Tallinnas rajatud 3D Kogudus põhineb hoopis väikegrupitööl. Selle koguduse juhtkonna liikmed Eliisabet (26) ja Mihkel (27) Rehepapp vastasid ajakirja Koduteel toimetuse küsimustele, et selgitada, kuidas 3D kogudus toimib.

Palun kirjeldage oma koguduse struktuuri.
3D Kogudus on mitmes linnas – Tartus, Tallinnas, Pärnus ja Viljandis. Enamikel pühapäevadest aasta jooksul koguneb kogudus kogukondades. 3D kogukonnad on avatud sõpruskonnad (ühes kogukonnas ca 5–15 inimest), mis saavad kokku nii pühapäeviti kui ka nädala sees, enamasti koduses keskkonnas, kuhu on oodatud kõik huvilised – nii koguduse liikmed, teised kristlased kui ka inimesed, kes Jeesust ei tunne. Veebruari alguse seisuga on meil kokku 17 kogukonda.

Lisaks „kogukonna-pühapäevadele“ on korra kuus ka suuremad koguduse kokkusaamised, kuhu kogunevad kõik kogukonnad.

Väikseim üksus koguduses on rakugrupp, mis koosneb 3–4 inimesest, kes kohtuvad regulaarselt (enamasti üle nädala) selleks, et õppida ühise igatsusega rohkem Jeesust tundma ja kasvada Tema sarnaseks.

Kogukondades veedame ühiselt aega, ülistame, vaatame-kuulame ettesalvestatud kõnet, arutleme konkreetse teema üle, jagame üksteisega meie elus toimuvat, sööme ning oleme julged üksteise eest palvetama. Kogukondades on usaldav õhkkond ja alati toetavad suhted. Kõnede sisu on enamasti seotud mõne elulise teema piiblipõhise õpetusega. Kogukonna kogunemise eesmärk on suunata olemasolevaid kristlasi astuma järgmisi samme usuteel, mittekristlastel aga aidata mõista kristlust paremini ning suunata tegema oma otsust – järgida Kristust.

Kuidas rakugrupid ja kogukonnad moodustuvad?
Rakugrupi ja kogukonna suurusjärgud sarnanevad Jeesuse jüngerlikule strateegiale, kus Jeesus panustas nii 3 lähemasse jüngrisse (meie mõistes n-ö rakugrupp) kui ka oma 12 jüngrisse (n-ö kogukond). Rakugrupis kohtuvad omavahel samast soost inimesed ja tavaliselt on need inimesed samast kogukonnast. Kogukonnad moodustuvad sageli sõpruskondadest, mille liikmed saavad oma sõpru kogukonda kutsuda. 3D kogukonnad erinevad peamiselt keskmise vanuse ja eluetappide poolest: on nii noorte kogukondi (keskmine vanus ca 14–17) kui ka „vanurite“ kogukondi (loe: vanus 30+), lisaks kogukondi, kus on pered (koos lastega), paarid jne.

Kogukondade paljusus ja erinäolisus tagab selle, et meil on võimalik ka meist erinevas eluetapis sõpra suunata mõnda kogukonda (mis ei pruugi olla n-ö minu kogukond).

Miks on teie kogudus üles ehitatud väikegruppide põhimõttel? Millist eesmärki väikegruppidel põhinev kogudus kannab?
3D Kogudus on alati igatsenud jõuda inimesteni, kes on Jeesusest kaugel. Sellest lähtuvalt oleme olnud valmis tegema mida iganes, milleks Jumal meid on kutsunud. Aastaid tagasi toimusid pühapäevased teenistused, kuid pühapäevastel teenistustel jäi sageli puudu isiklik kontakt. Palju energiat kulus pühapäevaste teenistuste käimashoidmisele ning vahel jäid inimesed tahaplaanile. Meie pastor Jakob sai selge kõnetuse Jumalalt teha radikaalne muutus ning liikuda pühapäevastelt teenistustelt kogukonnapõhiseks koguduseks. Väikegruppide (kogukondade) eesmärk on olnud algusest peale olla missionaalsed sõpruskonnad. Me ei soovi olla kapseldunud kristlased, vaid uutele inimestele avatud perekonnad.

Palju energiat kulus pühapäevaste teenistuste käimashoidmisele ning vahel jäid inimesed tahaplaanile.

Kui efektiivsed on koguduse väikegrupid olnud selle eesmärgi täitmisel?
Oleme näinud, et uued inimesed (eriti mittekristlased) toovad kogukonda alati värskust. Kui kogukond on samas koosseisus koos käinud juba pikemalt (nt 1,5–2 aastat), ei ole see sageli enam võimeline jõudma uute inimesteni. Sellistel hetkedel oleme üritanud leida lahendusi kogukonna paljunemise, erinevate kogukondade ühendamise vms plaaniga.

Mis on see, mida väikegrupp inimesele annab, mida jumalateenistus ei suuda anda?
Jumalateenistus annab inimesele võimaluse rahulikult

Ander Iva

3D koguduse väikegrupp.

pingis kuulata/osaleda ning lahkuda sageli ilma ühegi vestluseta. Väikegrupp tagab isiklikuma lähenemise, koos võimalusega arutleda tekkinud küsimuste-mõtete üle.

Vahel võib jumalateenistuse lõpus jätta inimene eestpalvesse minemata, kuna pelgab ümbritsevate inimeste arvamust, on veidi arg vms. Kogukondades on meil aga kultuur olla avatud oma elus toimuvaga, sh väljakutsetega, mis soodustab oma elu jagamist häbi tundmata, ausalt ja avatult. Enda eksimuste jagamine teistele on oluline samm, nagu loeme ka Jk 5:16: „Tunnistage siis üksteisele patud üles ja palvetage üksteise eest, et te saaksite terveks! Õige inimese mõjuvõimas eestpalve saadab palju korda." Üksteise eest palvetamine meie kogukondades on igapühapäevane tava, mis on toonud kaasa palju elumuutusi ja palvevastuseid.

On olnud mitmeid olukordi, kus esimest korda kogukonda külastav mittekristlane jagab oma elust midagi, mida ta pole kunagi varem julgenud kellelegi jagada. Selleks on aga hädavajalik turvaline (kodu)keskkond kogukonna näol.

Millist elumuutust on väikegrupitöö teie koguduses inimestele toonud?

Kogukondades on võimalik sarnaselt Jeesuse eeskujule tegeleda inimestega personaalselt ning see toob kaasa tugevama vaimuliku kasvu ja aitab teha järgmisi samme usuteel. Kui keegi soovib, on võimalus kaasa teenida kogukonna ürituste läbiviimisel (valmistada toitu, avada oma kodu, juhtida ülistust, arutelu jne).

Igal väikegrupil (ehk kogukonnal) on kaks juhti (enamasti erinevast soost). Kogukondade paljusus eeldab päris suurt grupijuhtide arvu, st meie näitel 17 kogukonna peale 34 juhti. See omakorda on kaasa toonud vajaduse, et kogukonnaliikmed astuksid oma järgmisi ususamme ja saaksid näiteks mõne uue kogukonna juhiks (kasvaksid veelgi enam vaimulikult, õpiksid juhtima ja rakendama oma potentsiaali).

Uute grupijuhtide koolitamiseks oleme loonud oma koguduse juhtimiskooli Vedur, mida me teeme juba 3. aastat. Vedur on väga vajalik kasvukeskkond uutele noortele juhtidele. Vedur annab kogudusele võimaluse uute kogukondade loomiseks, sh ka mittekristlastele suurema võimaluse jõuda koguduse keskele.

Palju lihtsam on tegeleda asjadega või asjade käigushoidmisega, kui inimestega ning nende väljakutsetega.

Millist mõju on väikegrupitööl põhinev kogudus teile isiklikult avaldanud?

Kogukonna juhtimine eeldab mugavustsoonist välja tulemist. Palju lihtsam on tegeleda asjadega või asjade käigushoidmisega, kui inimestega ning nende väljakutsetega. Samas eeldab mugavustsoonist väljumine veelgi lähedasemat sidet Jumalaga, usaldust ning toetumist Tema tõotustele. See kõik on privileeg – näha inimesi tegemas oma järgmisi samme Jeesusele lähemale. Kui me näeme nii lähedalt elumuutusi meid ümbritsevate inimeste elus, toob see kaasa palju rõõmu meie endi ellu ja ka usuellu.

Rohkem infot 3D koguduse kohta leiab aadressilt https://3dkogudus.ee.

ELIISABET ja MIHKEL REHEPAPP
Intervjueeris MARJANA LUIST

EMK Tallinna vene kogudus

Tallinna vene koguduse pastori Aleksandr Fjodorovi abikaasa Veronika kirjeldab selles artiklis, kuidas tema vanemate Georg ja Jekaterina Lanbergi Tallinna metodisti kogudusega liitumisest sai alguse venekeelne töö, millest tänaseks on saanud 253-liikmeline kogudus.

Erakogu

Jekaterina ja Georg Lanberg.

Rääkides kogudusest, ei saa kuidagi mööda minna ajaloost, kust kõik alguse sai. Kuigi 12 aastat tagasi (Koduteel nr. 84, 2007) oli sellest pikemalt juttu, tuletame siinkohal lühidalt koguduse alguslugu meelde.

Metodisti kiriku vene töö algusega on seotud sündmus, kui 1955. aastal astusid EMK Tallinna Koguduse liikmeteks Georg ja Jekaterina Lanberg. Georg oli rahvuselt eestlane, Jekaterina venelane. 1952. aastal pärast Mäetehnikumi lõpetamist suunati Georg ja Jekaterina praktikale Ida-Virumaa kaevandusse. 1954. aastal, naastes tagasi Tallinna, seisid nad valiku ees, millisesse kogudusse nüüd ühiselt kuuluda, kuna Jekaterina oli vene baptistikoguduse liige Kalju tänava kirikus, Georg aga pärit Emmaanueli kogudusest, mis selleks ajaks oli koos teiste vabakogudustega ühendatud Oleviste kirikusse. Jekaterina ei julgenud minna tagasi oma kogudusse, kuna seal olid „reeturid", kes andsid inimesi välja nõukogude võimudele. Oli ju koguduse pastor vangistatud ning paljud inimesed, eriti noored, hoidusid kogudusest eemale. Jekaterinatki kuulati enne abiellumist usu pärast üle KGB-s kurikuulsas Pagari tänava majas vähemalt kuu aega järjest, iga päev varahommikust hilisõhtuni, kasutades psühhoterrorit ja füüsilist kurnamist. Kuid tänu sellele, et ta isa oli nõukogude mereväe ohvitser, Jekaterinat ei vangistatud, lootuses, et ohvitserist isa kasvatab ta ümber. Sellel ajal sai Georgi ema Selma usklikuks Tallinna metodisti koguduses ning ka tädi hakkas koos Selmaga seal käima. Ühise koguduse otsingutel otsustasid Georg ja Jekaterina nendega liituda ning astusidki Tallinna metodisti koguduse liikmeteks. Tol ajal olid pastoriteks Aleksander Kuum ja Hugo Oengo.

Georg ja Jekaterina olid mõlemad muusikalembesed ning hakkasid laulma koguduse segakooris. Pühade ajal esineti laulude ning lühitunnistustega ka vene keeles. Moodustati ansambel, kus lauldi vene ja eesti keeles. Georg hakkas tõlkima eestikeelseid laule vene keelde. Kuuldes venekeelset laulu ja tunnistusi, hakkasid jumalateenistusi külastama ka teised vene keelt kõnelevad inimesed. Enamasti olid need inimesed, kes Mere puiestee kirikust juhuslikult mööda läksid ja uudishimust sinna sisse vaatasid. Suurem hulk külastajaid olid Ukrainast ja Valgevenest, kes jätsid oma kodumaa maha kas tagakiusamise või nälja pärast. Nähes võõraid, astusid aktiivsemad usklikud ligi ja saades teada, et külastajad kõnelevad vene keelt, otsiti tõlke. Algul tõlkis jumalateenistusi Georg, kuid kuna ta oli seotud ka muu tööga kirikus, siis üks noor 14-aastane neiu, Tamara Aleksejeva võttis selle ülesande enda peale.

Üha rohkem vene keelt kõnelevaid „uudishimulikke" hakkas jumalateenistusi külastama. Nad kutsusid kaasa ka sugulasi ja tuttavaid ning info tõlkest, venekeelsetest tunnistustest ja lauludest hakkas levima. Pastor Oengo jutlused sütitasid ja tõmbasid rahvast ligi ning tõlke kaudu oli seda võimalik nüüd edastada vene keelde. Mõne aja möödudes osutus kohapealt kirikupingist tõlkimine võimatuks, sest inimesi tuli juurde ja see hakkas häirima üldist jumalateenistust. Kuna sel ajal polnud veel tõlkeaparatuuri, tuli leida mingi teine võimalus. Kirikuhoones oli suure saali taga väike saal, kus peeti kooriharjutusi ja kust pääses läbi kahe ukse suurde kirikusaali. Ühest uksest sisenesid saali jutlustajad, teisest kooriliikmed. Nii otsustati, et tõlk seisab selles ruumis paokil oleva ukse kõrval, kuulates jutlust

ja samal ajal tõlkides väikeses saalis viibivatele vene keelt rääkivatele inimestele. Tõlk püüdis edasi anda kantslis kõneleja sõnu nii, et mitte midagi vahele ei jääks, kuulajad neelasid aga ahnelt iga ta sõna. Kordamööda vaadati läbi uksepilu, mis suures saalis toimub..

Venekeelset rahvast hakkas kogunema üha rohkem ning siis tekkis Georgil mõte, et miks mitte korraldada eraldi venekeelseid jumalateenistusi – ilma tõlketa. Seda mõtet toetasid ka eestlastest Maret Puu, Oskar Kornel ja koguduse juhatuse esimees Ralf Uusmäe. Neile meeldis vene rahva avatus, soojus ja külalislahkus. 1956. aasta lõpus läks Georg selle ideega pastorite jutule. Hugo Oengo arvas, et venekeelseid kogunemisi ei saa kunagi juhtuma, Aleksandr Kuum aga naeratas selle peale ja ütles, et vaatame. Vaatamata sellele, et pastor Kuum oli viibinud neli aastat vangilaagris oma usu pärast, polnud tal kibestumist ega viha repressеerijate vastu. Kuum teataski mõne aja pärast, et pastorid koguvad kokku vendade koosoleku ja arutavad seda asja. Koguduse õde Maret Puu korraldas selleks ajaks grupi inimesi, kes palvetasid positiivse vastuse pärast, ise aga kuulas palve ajal ukse tagant pealt, mida vennad arutavad. Vennad otsustasid üksmeelselt, et võib lubada eraldi läbi viia venekeelseid jumalateenistusi. Selleks tuli paluda adventisti kiriku juhtkonnalt eraldi luba koosolekute aja suhtes. Adventistid pakkusid, et ainuke võimalus oleks pühapäeva hommikuti kell 8. Aeg oli küll varajane, kuid keegi sellest probleemi ei tekitanud. Nüüd tekkis küsimus, kes hakkab jumalateenistusi läbi viima. Pastorid Kuum ja Oengo soovisid, et Georg Lanberg võtaks selle ülesande enda peale.

Nii algasidki 1957. aasta veebruaris venekeelsed jumalateenistused Tallinna metodisti koguduses. Seda daatumit saab pidada vene koguduse alguseks. Sellest ajast alates tuli kõnepruuki EMK „Tallinna vene kogudus“, mis aga tänapäevani kuulub Tallinna koguduse juurde ega ole iseseisvana registreeritud. Pärast esimest koosolekut tunnistas pastor Oengo, kes tõenäoliselt algul ei uskunud venekeelsete jumalateenistuse tõeks-saamist, et see on „suurepärane“. Janu Jumala sõna järele oli suur. Usklikud võtsid osa kõikidest jumalateenistustest ja külastasid võimaluse korral ka eestikeelseid. Jätkuvalt tõlgiti ka eestikeelseid jumalateenistusi vene keelde, et vene rahvas saaks neist samuti osa. Aastatega muretseti ka tõlkeaparatuur. Tõlgile eraldati selleks spetsiaalne ruum. Saalis pinkide küljes rippusid kõrvaklapid, mille abil sai tõlget kuulata. Hommikuste venekeelsete jumalateenistuste laad oli lihtne. Kohalikud vene vennad kõnelesid ning õed tunnistasid, deklameerisid ja laulsid. Igaüks teenis selle anniga, mis tal oli. Georgi peamiseks ülesandeks oli algselt kogu vene töö organiseerimine, koosolekute ettevalmistamine ja juhatamine. Jekaterinal oli alati

Vastavalt koguduse visioonile – „Kirik kõikidele põlvkondadele“ – on koguduse töö ja tööharud suunatud, haaramaks erinevaid vanuserühmi.
LASTETÖÖ raames korraldatakse pühapäevakoolitunde 3–11-aastastele. Kokku 86 last. Lastelaageritest võtab osa keskmiselt 100 last.
NOORTELE korraldatakse noorteteenistusi, kodugruppe, neidude kooskäimisi ja „Aasta Jumalale“ programme, kus noored pühendavad terve aasta, et aidata kaasa koguduse töös. Noortelaagrites osaleb umbes 120 noort.
TEISMELISTELE korraldatakse teenistusi, kodugruppe ja laagrid koolivaheaegadel Laagrites osaleb umbes 70 teismelist.
KESKEALISTE töövaldkond kannab nimetust „PARIM AEG“ ning selle raames toimuvad kord kuus osaduskohtumised. Sarnaseid kohtumisi korraldatakse ka PENISONIEALISTELE ning seda tööd nimetatakse „KULDSEKS AJAKS“.
Lisaks toimuvad koguduses Piibliõppe klassid, tegutsevad meedia- ja tehnikaosakond, kodugrupid, korraldatakse muusikatööd, naistetööd ja misjonitööd, abielunõustamist ning evangeeliumi kuulutamist nii sõnas kui teos: külastatakse vanadekodu, vanglat, haiglaid, koole, sotsiaalmaju ja päevakeskusi.

EMK Tallinna vene koguduses on 1. jaanuari 2020 seisuga 253 tunnistavat liiget.

Piknikul

varuks deklamatsioon ja ka lühikõne. Peaaegu igal koosolekul oli külalisi, kes samuti tunnistasid ja laulsid. Jumalateenistuse lõpus jutlustasid vaheldumisi pastorid Hugo Oengo ja Aleksandr Kuum. Ka Georg ja Jekaterina hakkasid tasapisi ise jutlustama.

Georg Lanbergist sai vene koguduse esimene pastor ning ta juhtis kogudust peaaegu 50 aastat. 1998. a ordineeriti vanemaks Juri Tšerenkov, 1999. a ordineeriti Aleksandr Fjodorov. 2000. aastal andis Georg Lanberg teatepulga üle Aleksandr Fjodorovile, kes enne seda teenis kogudust noortepastorina. 2002. aastal naases õpingutelt Oral Roberts University-s kodumaale Robert Tšerenkov, kes astus noortepastori ametisse ning 2005. aastal ordineeriti vanemaks. Alates 2018 on Robert Tšerenkov EMK superintendent.

Traditsioonid ja tööharud peegeldavad koguduse visiooni ja aitavad saavutada ka koguduse missiooni – *tuua inimesi Kristuse juurde, luua tingimused vaimulikuks kasvuks ning suunata teenima.* „Mulle meeldib meie kogudus selle poolest, et siin võin olla kasulik. Saan kasutada oma andeid ning näen, et võin olla õnnistuseks teatud kirikuvaldkonnas ning aidata ja toetada teisi inimesi koguduses. See tekitab soovi edasiseks arenguks ning rakendada midagi uut koguduses. Minu jaoks on kogudus koht, kus on võimalik kasvada!“ –

Eduard Faizullin (Tallinna koguduse liige). Ajalugu on kirja pandud Georg ja Jekaterina Lanbergi ning Maret Puu jutustuste põhjal (2007. ja 2008. a), koguduse infot jagasid Vitali Baranov, Anton Djurjagin ja Aleksandr Fjodorov.

VERONIKA FJODOROVA,
Tallinna kogudus

Usinad ja rõõmsad Issandas

Aastad ja ajastud tulevad ja lähevad. Põlv järgneb põlvele lennates... Need tuntud vaimuliku laulu sõnad kannavad endas ühte olulist sõnumit. Oleme just praegune põlvkond ja ka meile on antud aeg, mida targasti kasutada.

Möödunud aastale tagasi vaadates võime olla Jumalale kõiges väga tänulikud. Võime tõdeda, et Ta on kõik kavandanud ja juhtinud algusaegadest siiani.

Viitka metodisti kogudus registreeriti 2000. a 19. augustil – 20 aastat tagasi – ning Jumal kinkis meile endise kolhoosikontori hoone lausa küla keskele! Oleme palvetes oma kogukonna eest ja näeme suurenenud huvi koguduse tegevuse ja vaimuliku elu suhtes.

Tänu Aita Tiigi suurele panusele on hoone ruumid alati soojad ja õdusad. Tore on näha koguduses aktiivselt tegutsemas nii noori (ülistusjuht Annika Tiigi, 2019 kevadest toetab meie tööd Merlin Metsla) kui ka eakamaid.

Möödunud suvel sai koguduse hoonele tehtud korralik elektritöö, paigaldati uued valgustid. Juunis külastasid meid palvepartnerkoguduse esindajad Rakverest. Pärast jumalateenistust käisime ka Vene piiril palvetamas. Sügisel käisime oma koguduse inimestega Rakveres külas. Veel olime vahval matkapäeval Rõuges, Ööbikuorus. Jõulukaunistuste ja maiustuste valmistamise päevale tuli rahvast nii meie külast kui ka teistest kogudustest. Külalisi on meil käinud pea igalt kontinendilt! See on see, mis Jeesus teeb täna veel!

Oleme Jumalale, kes on meid vaimulikult kasvama pannud, väga tänulikud. Juba 3. hooaega jätkub Lõuna-Eesti koguduste ühine piibliõpe. Täname Livia ja Mark Nelsonit, Priit Tamme, Meeli ja Üllas Tanklerit, kes on jaganud õpetust väga kaasahaaravalt! Ise oleme osalenud Koguduse Arengu Koolis ja Aldersgate'i töös nii Eestis kui välismaal.

Ka selleks aastaks vajame Jumalalt ikka juhiseid ja ilmutusetarkuse Vaimu, et olla valguseks ja soolaks. Issand hoidku ja õnnistagu meid kõiki! **Jeesus Kristus on seesama eile, täna ja igavesti!** (Hb 13:8)

LUULE TASSO ja MERLIN METSLA,
Viitka Valguse Kogudus

Luule Tasso

Juubilar Valve Looris

17. veebruaril 2020 sai 90-aastaseks Valve Looris – tänaseks tegevuse lõpetanud Tõlluste koguduse igavikku lahkunud pastor Ilmari abikaasa.

Ilmar Looris teenis Tõlluste kogudust üle 50 aasta, mistõttu oli ta üks kauem kogudust teeninud pastoreid EMK ajaloos. Ilmari ja Valve panust kogudusele ning mõju kohalikule kogukonnale on raske üle hinnata. Palusime siiski kolmel inimesel püüda kirjeldada Valve teenimist koguduses ja kogukonnas. Vastajateks on **Maila Lehtonen** ja **Uno Looris** – Valve ja Ilmari lapsed – ning **Malle Seppel** – EMK Reeküla koguduse liige. Tõlluste koguduse liikmeskonna vähenemise tõttu liideti see Reeküla kogudusega.

Milline oli teie ema lapsepõlv ja noorusaeg?

Maila: Ema Valve – neiupõlvenimega Paomees – sündis 17. veebruaril 1930. aastal Reekülas Saaremaal. Tema isapoolne suguvõsa on pärit Emmastest Hiiumaalt, kes möödunud sajandi vahetusel Saaremaale kolis, ta ema oli aga kohalik Reeküla inimene. Peres oli kokku kolm last.

Ema andis oma elu Jumalale juba 12-aastaselt ühe äratusnädala ajal naaberkoguduses Sagaristes. Aasta hiljem ristiti ta Kuressaare rannas Tõlluste koguduse pastor Toomväli poolt. Ema esimene vaimulik kodu oli tema kodukohas Reeküla metodisti koguduses, kus nii noored kui vanad üksmeelselt koos käisid.

Ema noorusaeg jäi keerulisse sõja, võimuvahetuse ja kolhooside asutamise aega. Juba varakult pidi ta ka kodus rasketel maatöödel koos vennaga kaasa aitama. 1950.–51. aastal õppis meie ema Kõljala põllumajanduskoolis, mille lõpetamisel asus tööle kolhoosis segafarmi juhatajana. See tähendas praktikas nende loomade eest hoolitsemist, mis kollektiviseerimise käigus olid inimestelt ära võetud ja ühistesse lautadesse viidud. Noor tütarlaps pidi aeg-ajalt ka hommikul vara hobusega 20 km Kuressaarde (tol ajal Kingisseppa) sõitma, et turul kolhoosi liha, kanu või mune müüa.

Ema abiellus Ilmariga 1953. aasta sügisel ning asus elama tema kodukohta Sandlasse. Seal sai temast Tõlluste metodisti koguduse liige, mille tööst isa juba varem aktiivselt osa võttis. Peale pastor Johannes Toomväli surma 1957. aastal sai isa Ilmarist koguduse vanem – seda pooleks sajandiks.

Peale meie – laste – sündi oli ema kuni meie kooliminekuni kodune. Hiljem töötas ta kuni pensionile jäämiseni kohalikus rebasefarmis.

Reeküla koguduse pildikogu

Reeküla koguduse jumalateenistusel. Esireas keskel on Valve, temast paremal tütar Maila

Milline on olnud Valve panus koguduse töös?
Maila: Peale ajaliku töö oli emal hulk kohustusi kogudusevanema abikaasana, mida ta rõõmsa meelega ja nurisemata täitis. Ta oli koguduse kassapidaja, küpsetas ja keetis koguduse suuremate pühade puhul, jõuludeks tegi palvemajja tulnud ümbruskonna lastele maiustusepakid, võttis vastu külalisi, kuulas ära inimesi, kes temaga oma muresid jagasid.

Tahaks üht-teist mainida külaliste vastuvõtust meie väikeses maakodus. Tol ajal polnud ju enamusel telefoni ning külaliste tulekust said heal juhul teada kas kirja teel või kui juba uksele koputati. Mõnikord juhtus ka, et öömaja soovivad inimesed ootasid juba trepil pererahva töölt kojutulekut. Kedagi ei jäetud ukse taha, vaid ikka pandi toitu ette ja leiti ka magamisase. Mõnele mandri-inimesele meeldis meie maakodu nii väga, et tuldi mitmeid suvesid järjest „Saaremaa värsket õhku hingama“.

Milline oli Valve kontakt ja läbisaamine koguduse liikmete ja külarahvaga? Milline on see kontakt praegu?
Uno: Vaatamata välisele survele ja usku põlgavale ideoloogiale pidas külarahvas nii emast kui isast vägagi lugu. Nad mõlemad olid pidepunktiks inimestele, kes vajasid nõu nii argiste kui ka vaimulike probleemide puhul. Hea ning usalduslik suhe koguduse liikmete ja naabritega on jäänud kestma.
Malle: Valve on nagu koguduse ema. Rootsis olles ta ikka helistab mulle ja palub ka Tõlluste õdesid külastada. Ta ise helistab samuti neile väga sageli. Koguduse õed suhtuvad temasse lugupidamisega. Valve kuulab alati kõik ära. Kui ta on Saaremaal, siis on tema koduuksed alati avatud. Nii koguduse kui ka külainimestele.

Milles on Valve teile eeskujuks olnud?
Malle: Temalt on väga palju õppida. Ma ei ole kunagi kuulnud, et Valve nuriseks millegi üle. Valvel on olnud kaks puusaoperatsiooni ja tal on nägemine kehv. Aga ta ei kurda kunagi. Helistades on tal alati rõõmus hääl – ütleb, et ta on ju veel noor. Ta on hästi optimistlik. Valve on eeskujuks ka selle poolest, ta ei ütle kunagi kellegi kohta midagi negatiivset. Ma ei ole kunagi kuulnud, et ta kellegi kohta halvasti räägiks – ei uskmatu ega uskliku kohta. Ta püüab alati leida positiivset.
Uno: Tasakaal, rahulik meel, delikaatsus nendes asjades, mis talle on usaldatud – need on eeskujuks. Kui keegi oli probleemidesse sattunud, siis ema kunagi ei näägutanud ega süüdistanud. Loomupärane vaikne sisemine tarkus, kaastunne ja abivalmidus iseloomustavad teda. Sageli mõtlen ja saan aina paremini aru, et see, mis mul on ja kes ma ise olen, on vanemate poolt loodud otsekui hea platvorm eluks. Milline tohutu kapital, kui oled selliste vanemate kodus üles kasvanud.
Maila: Auväärsele eale vaatamata on ema vaim siiamaani erk ja mälu äärmiselt hea. Paljudest kodukoha sündmustest ja inimestest oskab ta üksipulgi jutustada, samuti on tal meeles kõik vajalikud telefoninumbrid. Viimased talved peale isa surma on ta veetnud peamiselt minu juures, kuid hoiab helistades tihedat kontakti nii naabrinaiste kui ka koguduse õdedega. Tema heatahtlikkus ja huumorimeel on võitnud ka meie laste ja lastelaste südamed, kes külla tulekul alati esimesena mamma toas peatuvad.

Tänu Taevaisale selle suure eesõiguse eest oma ema siiamaani enda juures omada. Tänu tema eestpalvete eest, mille viljad ulatuvad üle aegade piiri!

Intervjueeris MARJANA LUIST

EMK õnnitleb

4. jaanuar 1955, Vladimir Beregovoi, Sillamäe pastor – 65
26. jaanuar 1975, Urmas Sassian, Kirikuvalitsuse esimees – 45
25. jaanuar 1937, Olav Pärnamets, emeriitpastor ja -superintendent – 83
17. veebruar 19830, Valve Looris – 90
25. veebruar 1975, Enno Sarik, Ruusmäe pastor – 45
11. märts 1975, Rando Metsamaa, Kuressaare pastor – 45
23. märts 1930, Georg Lanberg, Tallinna vene koguduse emeriitpastor – 90

Aldersgate'i meeskond teenimas kogudust ja vanglat

Võru koguduse pastori Kaupo Kandi ja tema abikaasa Thea juhtimisel on moodustatud Aldersgate'i meeskond, kes korraldab Püha Vaimu seminare, eesmärgiga aidata kogudusi saada täidetud, juhitud ja varustatud Püha Vaimu väe ja andidega. Nimi Aldersgate viitab sellele paigale, kus metodismi liikumise rajaja John Wesley koges Püha Vaimu erilist puudutust. Käesoleva aasta esimestel kuudel külastas Aldersgate'i tiim Tallinna metodisti kogudust ja Tartu vanglat.

Maire Latvala

Altersgate Tartu vanglas.

On hämmastav, kui mitmekihiliselt ja läbipõimunult Jumal meid koguduses üksteisega kokku liidab – nagu näiteks see, kuidas Ta oma võrratus ettehoolduses annab ühe inimese palvevastuse ja abi teise inimese kätte – nii materiaalselt kui vaimselt.

Jaanuaris keskendusime Tallinna koguduses teenimisvalmidusele ja talentidele, mis Jumal meile ühiseks kasuks andnud on („loomulikud" ja vaimuannid). Kutsusime üheks nädalalõpuks külla Aldersgate'i tiimi Kaupo ja Thea Kandi juhtimisel, õpetamaks ja julgustamaks teenima vaimuandidega.

Kogesime seminari vältel seda sama võrratut Jumala ettehooldust – ühe inimese julgustus, vajaminev tarkus ja abi tuli esile teiste inimeste kaudu. See oli eriline! Eriline on ka see, et me kirikus on taoline meeskond – ja vaid kutse kaugusel.

LEMME AULIS,
Tallinna kogudus

9. veebruaril külastas Aldersgate'i Eesti meeskond juba teist korda Tartu Vanglat. Esimene kord viidi pühapäevaseid jumalateenistusi läbi 2019. aasta kevadel ja siis räägiti palvest. Sel korral oli teemaks Püha Vaim. Eriti oli Jumala ligiolu tuntav esmalt toimunud eestikeelsel jumalateenistusel, kuid nähtavalt kõnetas Jumal kinnipeetavaid ka venekeelsel teenistusel. Igal juhul oodatakse meeskonda juba tagasi.

TRIIN TARENDI,
Aldersgate'i meeskonna liige,
Jõhvi kogudus

Metonoorte aastavahetuse talvelaager

EMK noorte talvelaager „Mina olen... vol 2“ möödus aastavahetusel EELK laagrikeskuses TALU, kus avapaugu tegi Sander Kukk, jagades oma elumuutvat tunnistust „Mina olen muudetud Kristuse väes“. Järgmise päeva hommik algas piiblitunniga, kus Priit Tamm oma eheduse, kire ja eeskujuga avas meile sügavusi „Mina olen metodist“ ja julgustas meid edasi andma metodismi pärandit. „VAU!“ kõlas töötoas „Aeg ja eesmärgid“, kus arutlesime antud teemadel koos Jana Tammega.

Mu elu üks ägedamaid aastavahetusi möödus 30 noorega neli päeva üheskoos möllates! Mind on õnnistatud tiimiga, mis on Jumala väes mägesid liigutav meeskond! Need noored arenevad sellise kiirusega, et me Urmas Sassianiga jääme varsti neile jalgu. Istusin talendishow ajal saalis ja imetlesin noorte julgust, avatust, energiat ja sügavat pühendumist. Laagri viimase päeva hommikul õnnistas meid oma sõnade ja olemusega Lemme Aulis, jagades mõtteid ja julgustades noori Jumalat ülistama: „Ma olen loodud Jumalat ülistama!“. Seejärel läkitasin noored uude aastasse „Mina olen Jeesuse jünger ja õpilane“, kes igatseb olla kõiges oma Õpetaja moodi.

Järgnevad mõtted, mida noored vahetult peale laagrit teistega emotsionaalselt jagasid, on võetud otse sotsiaalmeediast:

Maris Paas (EMK Noortetoimkond) kirjutas: *„Me kõik oleme nii erinevad, võrratu, kuidas iga inimene on eriline enda välimuse ja sisuga. Need sügavad pilgud, suhtlusmaneerid, kõik laused ja mõtted, millest sa räägid: sa oled nii individuaalne, osates ajada kedagi naerma ja ka ise naerda, sa oled võrratu ka siis, kui sul on armid või kui sa oled väsinud näoga. Te kõik olete oma elus näinud südamelöökide diagrammi, see meenutab midagi: Just tõusud ja kukkumised, sinu edukad ja mitte edukad hetked teevad sind elusaks. Kui sa tahad stabiilset sirget, siis see pole võimalik. Ma olen nii tänulik nende mälestuste ja hetkede eest, mida ma kogesin EMK talvelaagris. Igaüks laagrist oli selle laagri süda. See on nagu pusle: kui sina oled puudu, siis me pole enam need.*

Mul on suur au olla EMK Noortetoimkonna liige ning teha midagi vinget. Aitäh igale üksikule noorele, kes võttis selle aja ja tuli laagrisse, kellega koos me saime teha midagi suurepärast: veeta koos aega aastavahetusel ning väärtustades üksteist inglite mängu kaudu!

Liidia Puju (EMK Pärnu Agape Kogudus) *jagas oma mõtteid nõnda: Ütlen ausalt, et see oli mu elu üks lemmikumaid aastavahetusi, mida ma tähistanud olen. Oeh, kust nüüd küll alustada...? Metonoored, te olete lihtsalt võrratud ja mul on nii hea meel, et ma sain uue aasta koos teiega vastu võtta. Ülistus oli nii imeline ja kindlasti üks mu meeldejäävamaid hetki selles laagris, ööhäire oli tegelikult täiega lahe: „hahaa“ ja nalja sai päris palju: laternamatk, talendishow, mängud, fotojaht, aastavahetus muidugi, metonoorte massiulgumine, „The show must go on“, habemeajamisvaht ja kõik jutlused, tunnistused ja nii mõndagi veel... reaalselt kõige lahedam laager ja seltskond üldse ja ma olen lihtsalt nii tänulik teie kõigi eest. Ma ei kujuta ette ka, kui palju*

Laagrilised koos.

Fotod: Daniel Paju

Pastor Priit suudab kanda niipalju noori korraga kui olukord ette näeb – loogikaülesande lahendamine.

tööd selle laagri korraldamiseks tehti, aga see kindlasti oli seda vaeva väärt, toimkond! Nii lahe oli ja ma juba ootan järgmist laagrit!

Regina Virma (Tallinna Missio Kogudus): *Ma olen varemgi käinud metolaagrites ja mul on nii hea meel, et ma otsustasin minna just aastavahetusel laagrisse. Me tegime seal ülilahedaid tegevusi. Eredalt on meeles laternamatk viimasel õhtul, kus me saime palju jalutada ja üksteise seltskonda nautida, ning hiljem teed juua ja säraküünlaid põletada. Veel on meeles aastavahetuse programm, mida me alustasime 22 paiku, mängides, pannkooke lõkke peal küpsetades ja hiljem 12 paiku üksteisele head uut aastat soovides ning laternaid õhku saates. Jumal puudutas laagris me südameid, avas meie mõtted ja südamed uusi asju avastama ja õppima. See oli üks eriline aeg, kus noored said üksteisega koos aega veeta, mänge mängida, uusi teadmisi ja oskusi õppida ja kogeda.*

Aasta 2020 esimestel tundidel, olles koos noortega palves, lugesime Piiblist „Vaata, mina teen hoopis uut: see juba tärkab, kas te ei märka? Ma teen kõrbessegi tee, tühjale maale jõed“ (Js 43:19)

Vaadates täna EMK koguduste noortetöös toimuvaid muudatusi, märkan, kuidas see juba tärkab! Tänu Jumalale!

ELE PAJU,
EMK noortejuht, Räpina pastor

Lastetöö visioonipäev

18. jaanuariks oli välja kuulutatud Eesti Metodisti Kiriku lastetöötegijate visioonipäev. Kohale tuli 15 särasilmset lastetöötegijat, lisaks superintendent Robert Tšerenkov ning kirikuvalitsuse esimees Urmas Sassian.

Töötegijaid oli nii lähemalt (Tallinna, Keila ja Tapa kogudusest) kui kaugemalt (Pärnu, Tartu ja Reeküla kogudusest). Oma kogemusi jagasid nii need, kelle lastetöös osalevad peamiselt koguduseliikmete lapsed, kui ka teised, kelle lastetöös osalevate pered kogudusega seotud ei olegi. Huvitavaid ideesid ja innustust sai nii ühtedelt kui teistelt. Väga meeldis, et õhkkond oli vaba ja inspireeriv. Kui kellelgi tekkis mõte, kuidas teist kogudust aidata, siis käidi see mõte julgelt ka välja. Samuti küsiti võimaluste kohta minna teistesse kogudustesse sealse lastetööga tutvuma.

Vägagi innustav oli kuulata Pärnus ja Reekülas toimuva evangeelse lastetöö kohta.

Robert rääkis meie kiriku suuremast visioonist ning aitas meile meelde tuletada ja kinnitust saada, kuivõrd olulise tähtsusega on lapsed ja lastetöö Jumala riigi töös. Ka Piibel õpetab lastetöö tähtsusest (Õp 22:6). Lapsed vajavad Kristust samamoodi nagu täiskasvanud. Millal patutunnetus tuleb, on erinev. Lapsed on aga vägagi vastuvõtlikud ja avatud Jumalale. Enamik inimestest võtabki Kristuse oma ellu just noores eas. Kindlasti ei ole kõige tähtsam käia lihtsalt pühapäevakoolis või lastekirikus, vaid õpetada lastele isiklikku osadust Jumalaga. Lastetöö tagab meie koguduste järjepidevuse – tänased lapsed on meie homsed noored ja täiskasvanud.

Neid ja mitmeid teisi mõtteid kuulsime ja arutasime üheskoos. Visioonipäev andis uut indu ja ideesid teha oma teenimistööd veelgi julgemalt ja suuremalt.

Minu enda jaoks läks lastetöö visioon kindlasti selgemaks ja laiemaks, liikudes oma koguduse lastetööst üle-eestiliseks lastetöötegijate võrgustikutööks.

Järgmisel korral kohtuvad lastetöötegijad märtsis – Pärnu Agape koguduses.

LEA KÜBAR,
Tartu Püha Luuka kogudus

Fotod: Robert Tšerenkov

Lastetöö visioonipäeval.

Mis toimub Ühinenud Metodisti Kirikus?

2020. aasta alguses plahvatas üleilmne uudispomm – Ühinenud Metodisti Kirik (ÜMK) lõheneb!

Uudise ajendiks oli 3. jaanuaril kiriku uudisteagentuuri avaldatud üheksaleheküljeline dokument „Eraldumises lepituse ja armu leidmise protokoll“ (edaspidi Protokoll). Sisuliselt on tegu järjekordse tulevikuplaaniga ÜMK jaoks. See plaan on kokkulepe, mis sündis 2019. aasta suvel Sierra Leone piiskop John Yambasu algatatud protsessi tulemusena. Plaani osalised on mitu piiskoppi ja arvukate kiriklike huvirühmade juhid, kellel on väga erinevad arusaamad LGBTQ-inimeste* kaasamisest kirikus.

Plaan põhjustas meediasensatsiooni sellepärast, et sellesse on kaasatud peaaegu kogu kirikus leiduvate erinevuste spekter ja selles on püütud leida võimalikult kõiki osalisi rahuldav kompromiss, mis tähendab homoseksuaalsuse küsimuses eriarvamusel olevate koguduste rahumeelset eraldumist üksteisest. Just selle plaani laiapõhjalisuse tõttu peavad paljud selle ellurakendumist sama hästi kui otsustatuks.

Siiski ei see ole see ainuke tulevikuplaan. Üsna tõsiseltvõetavaid visandeid on välja pakutud teisigi, praeguse seisuga kokku neli-viis (vt https://www.metodistikirik.ee/tallinn/docs/umc-plaanide-tabel.pdf).

Laiem taust

Et mõista, miks ja kuidas on ÜMK praegusesse olukorda jõudnud, tuleb minna ajas tagasi. Teadupärast moodustati ÜMK 1968. aastal, kui Texase osariigis Dallases ühinesid Metodisti Kirik ja metodistliku taustaga saksakeelne Evangeelsete Ühinenud Vennaste Kirik. Juba ühel esimestest peakonverentsidest 1970. aastatel tõstatasid mõned vaimuliksaadikud küsimuse praktiseerivate homoseksuaalide õiguste kohta kirikus. Toona kirjutati Kirikukorda praeguseni kirgi küttev säte: „Homoseksuaalne praktika on kokkusobimatu kristliku õpetusega.“ Sellest ajast peale on igal nelja aasta järel toimuval peakonverentsil peetud maha sõnalahing, kus liberaalsed jõud on püüdnud seda sätet Kirikukorrast eemaldada või seda ümber sõnastada. Alati on need katsed lõppenud hääletusel traditsioonilise seisukoha säilimisega.

Kui nüüd tundub, et demokraatia võidutseb ja kirikus kehtib kenasti piibellik ja traditsiooniline seisukoht, siis päris nii ilus see pilt ei ole. Nimelt on eriti viimasel paaril aastakümnel (peamiselt kiriku läänemaailma osades) kasvanud rahulolematus LGBTQ-inimeste kohtlemisega kirikus. Ühest küljest on USA-s ja Lääne-Euroopas avalik arvamus nihkunud LGBTQ-eluviisi järjest suurema aktsepteerimise poole ja see peaks selle arusaama pooldajate arvates tingima ka kiriku kohanemise ühiskonna positsioonidega. Teisest küljest on sama aja vältel olnud näha, et konservatiivne tiib kirikus kasvab (kogu maailma, aga eriti Aafrika koguduste arvel), liberaalne aga kahaneb ja sellega koos ka tema lootus tulevikus peakonverentside hääletusi võita.

Sestap aktiviseerusid 2000. teisel aastakümnel LGBTQ-eestvõitlejad. Järjest enam homoseksuaalseid vaimulikke hakkas kapist välja tulema, oma elukaaslasi või „abikaasasid“ avalikult tutvustama; ühed tegevpastorid asusid samasoolisi paare „laulatama“, teised (ka mittehomod) kiitsid seda takka, ehkki kogu selline tegevus on Kirikukorra järgi keelatud.

Kuidas reageerisid sellele piiskopid, kelle esmane ametikohus on kaitsta Kiriku korda ja õpetust? Loiult, kui üldse. Enamasti oli kõige rangem karistus rikkuja saatmine üheks päevaks palgata puhkusele. Mõni piiskop (nt emeriitpiiskop Melvin Talbert) aga asus kiriku õpetuse ja korra trotsijaid kaitsma ja nimetas nende tegevust evangeelseks allumatuseks. Kirikus on praegugi ametis avalikult lesbiline ja „abielus“ piiskop Karen Oliveto, kelle ametisoleku on kirikukohus hinnanud ebaseaduslikuks, ent kes jätkab ometi tööd. Enamgi veel, ta on asunud aktiivselt tegutsema oma piiskopkonna väljaviimise nimel ÜMK-st põhjusel, et see ei ole piisavalt kaasav LGBTQ-inimeste suhtes.

Tekib õigustatud küsimus, kuidas on sellised asjad võimalikud. Siin peitubki olukorra paradoksaalsus: lihtsustatult võib öelda, et meto-

* LGBTQ-inimesed = lesbid, geid, biseksuaalsed, transsoolised ja queer-inimesed ehk väljapoole heteronormatiivsust jäävaid seksuaalseid praktikaid harrastavad ja identiteete omavad inimesed (allikas: soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku kantselei).
** Rakkerühm on 2002. a sõnavõistluse sõna *task force*'i vasteks. See on mõeldud ühe kindla ülesande täitmiseks, erinevalt töörühmast, kes täidab mitmesuguseid ülesandeid.

UM News

Protokolli koostanud töögrupp.

disti kiriku rahvas on valdavalt konservatiivne, kuid vaimulikkond, eriti piiskopid, on oma vaadetelt liberaalsed. Tulemuseks on patiseis, kus meil on konservatiivsed koguduseliikmed, traditsiooniline õpetus ja kirikukord, mida aga vaimulikud juhid teadlikult ei rakenda.

Terasem lugeja küsib nüüd ilmselt, et kui kirikurahvas on valdavalt konservatiivne ja pastorid võrsuvad kogudustest, siis kuidas saab enamik vaimulikkonnast olla liberaalne. Asi on selles, et suurem osa vaimulikke koolitavatest seminaridest ja ülikoolide usuteaduskondadest, mida ÜMK on ametlikult tunnustanud (ja mille on kunagi ise asutanud), on nüüdseks juba ammu liberaalsed. Sellest annab tunnistust tõik, et kui 2019. aasta erakorralisel peakonverentsil jõustati lõpphääletusel nn traditsiooniline seisukoht, teatas ametlikke usuteaduslikke õppeasutusi ühendav assotsiatsioon oma pettumusest ja kõik sellesse kuuluvad institutsioonid on end kiriku ametlikust seisukohast distantseerinud. Väärib mainimist, et EMK teoloogilise seminari partner USA-s – Asbury teoloogiline seminar – ei kuulu ÜMK ametlikult tunnustatud koolide hulka.

Milline on praegune olukord ja mis saab edasi?

2016. aasta peakonverentsil otsustasid piiskopid kokku kutsuda erakorralise, inimseksuaalsuse küsimustele pühendatud peakonverentsi, mis toimus veebruaris 2019. Konverentsile eelnes selleks otstarbeks kokku kutsutud rakkerühma** (ingl *Commission on the Way Forward*) ligi kaks aastat kestnud töö, mille tulemusena valmis kolm tulevikuplaani: ühe kiriku plaan, ühendkonverentside plaan ja traditsiooniline plaan. Piiskopid soovitasid ühe kiriku plaani, mis tähendanuks lühidalt öeldes institutsioonilist ühtsust, mille kõrval oleks võimaldatud erinevaid vaateid LGBTQ-küsimuses. Homosäte oleks sel juhul Kirikukorrast eemaldatud. Peakonverents aga hääletas traditsioonilise plaani poolt, mis säilitas olemasoleva arusaama ning lisaks veel karmistas kirikukorra rikkujate karistusi ja kõrgemate vaimulike vastutust nende korralekutsumisel. See oli ilmselge pettumus väga paljudele, kes lootsid homoküsimusele soodsat lahendust.

Selle tagajärjeks on olnud veelgi

Kutsume kõiki metodiste üles palvetama 5.–15. mail 2020 toimuva Ühinenud Metodisti Kiriku peakonverentsi eest, kus otsustatakse ÜMK tulevik. EMK-d esindab sellel konverentsil Priit Tamm. Hoidkem ka teda oma palvetes!

Koduteel kolleegium

suurem mäss ja mõne piiskopi avalikult väljendatud otsus mitte rakendada selle aasta 1. jaanuarist jõustunud Kirikukorda, vaid toimida hoopis vastupidi – nt mõne Lääne jurisdiktsiooni plaan oli viia oma juhitavad piiskopkonnad ÜMK koosseisust välja.

Selles olukorras on paljud traditsioonilised metodistid USA-s tunnistanud patiseisu ja loobunud institutsionaalsest võitlusest peakonverentsidel, pidades seda eelkirjeldatud põhjustel mõttetuks. Sellepärast on nõustutud ka eraldumisprotokolli esmapilgul kummalise kavaga eraldada traditsioonilised metodistid praegusest ÜMK-st, mida nad on kaitsnud ja säilitanud konservatiivsena, ning luua neile uus konservatiivne metodisti kirik, mille nimi ei ole praegu veel otsustatud. Sellise uue kiriku rajamiseks eraldatakse praeguse ÜMK vahenditest 25 miljonit dollarit, mis ei ole just suur summa.

Igasugune kiriku lõhestamine on kuratlik tegevus ja selle järelmid traagilised. Ainus asi, mida võiks positiivsena näha, on tõik, et uue kiriku struktuurid saaks luua nullist ja vältida praeguse kiriku tohutut bürokraatlikku masinavärki, mis on ääretult kulukas; selle asemel saab raha kulutada rõõmusõnumi kuulutamiseks Kristuses.

Kokkuvõtteks tuleb öelda, et viimselt ei ole kogu selles loos küsimus kitsalt praktiseerivate homoseksuaalide õigustest, vaid hoopis sügavamal teoloogilisel tasandil sellest, kuidas tõlgendatakse meie kirikus Piiblit ja kus asub õpetuslik autoriteet – kas kaasaegsest ühiskonnast inspireeritud inimteadvuses või Kristuse rajatud Kirikus ja selle õpetusametis.

Mis saab ÜMK-st mais 2020, kui USA-s Minneapolises koguneb korraline peakonverents? Aus tõdemus on see, et mitte keegi ei saa mitte midagi kindlalt väita. Eks kõikide plaanide autorid teevad propagandat oma idee toetuseks, ent viimselt on iga saadik oma otsustes vaba. Nõnda võib juhtuda ka see, et hääletatakse traditsioonilise plaani kehtima jäämise poolt. Tõenäoliselt aga leiab suurimat toetust eraldumisprotokoll, mille taga on kõige rohkem eri rühmitusi.

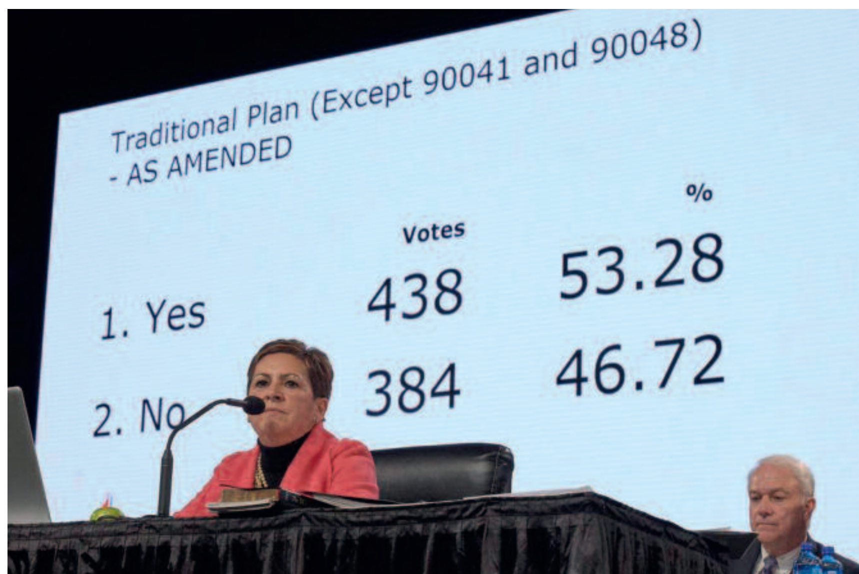
Mida peaksime tegema meie siin Eesti Metodisti Kirikus? Kõige õigem on palvetada Jumala tahte sündimise pärast – kui talle on tarvis Ühinenud Metodisti Kirikut, siis hoiab ja kasutab ta seda. Kui mitte, siis ei ole ÜMK paraku esimene ega ka viimane usuorganisatsioon, mis on senisel kujul oma tegevuse lõpetanud. Ühes asjas võime olla kindlad: Kristuse Kirikut ei võida ka põrgu väravad, see on Kristuse tõotus (Mt 16:18).

PRIIT TAMM
Tartu Püha Luuka koguduse pastor

Käesoleva aasta alguses on meedias levinud uudis Ühinenud Metodisti Kiriku (ÜMK) lõhenemise kohta. Uudise põhjustas pressiteatena avaldatud protokoll, mille koostamisel osalesid homoseksuaalide laulatamise ja ordineerimise küsimuses erinevaid seisukohti omavate gruppide esindajad Ühinenud Metodisti Kirikus. Tegemist on ettepanekuga, mis esitatakse 2020. aasta mais toimuvale ÜMK Peakonverentsile Kiriku ümberstruktureerimiseks ning uue traditsionalistliku metodisti denominatsiooni loomiseks, et võimaldada osapooltel truuks jääda oma teoloogilistele arusaamistele. Seega tegemist on ettepanekuga, mitte otsusega, mistõttu lõplike järelduste tegemine ÜMK kohta on ennatlik.

Nii nagu kõik Eesti Kirikute Nõukogu liikmeskirikud, on ka Eesti Metodisti Kirik seisukohal (kinnitatud EMK aastakonverentsil 2016. aastal), et Piibli autoriteedile tuginedes ei saa kristlik kirik aktsepteerida mistahes seksuaalakti väljaspool mehe ja naise vahelist abielu, sealhulgas ka homoseksuaalset suhet või käitumist. Kristliku kiriku jaoks usulise ja kõlbelise elu küsimustes kõrgeimaks autoriteediks olevale Piiblile tuginedes usume, et Jumala poolt Tema sõnas antud põhimõtete järgi elamine ja Jumala loomiskorra aktsepteerimine loob parimad võimalused harmooniaks nii peres kui ühiskonnas.

Superintendent Robert Tšerenkov

UM News

2019. aasta peakonverentsil traditsioonilise plaani hääletustulemused.

Tähtpäevad ja mälestuspäevad

9. jaanuar 1960 – 10. september 2015 Kärt Jänes-Kapp, ajakirja „Koduteel" kauaaegne toimetaja – 60. sünniaastapäev.
10. jaanuar Jõhvi Petlemma koguduse 20. aastapäev.
23. märts 1865 Vassili Täht, EMK rajaja – 155. sünniaastapäev.

Olulised sündmused

21. märts Eesti esimese metodisti jutlustaja Vassili Tähe 155. sünniaastapäeva tähistamine Kuressaares, mille raames toimub Toomas Pajusoo poolt koostatud V. Tähe elu ja tegevust kajastava raamatu esitlus. Aastapäeva tähistamine toimub Kuressaare metodisti kirikus (Karja 1) kell 14–17.
4. aprill lastetöö tegijate visioonipäev Pärnus.
18.–21. aprill metonoorte kevadlaager.
1.–2. mai Eesti Sõprade kohtumine Nashville'is Ameerika Ühendriikides.
5.–15. mai Ühinenud Metodisti Kiriku Peakonverents Ameerika Ühendriikides.
30. mai ülemaailmne evangeeliumi kuulutamise päev.
5. juuni Kirikute öö.
5.–6. juuni EMK aastakonverents Tallinnas.
7. juuni EMK ajakirjade Kristlik Kaitsja 100, Koduteel 30 juubeliüritus Tallinnas.
28. juuni–4. juuli eesti ja vene noorte ühine laager Giideonis.
6.–9. august EMK Suvekonverents.

Koduteel tänab

Eesti Vabariiki ja Siseministeeriumit riigieelarvelise toetuse eest ajakirja Koduteel kirjastamiseks.

Loodu(s)hoid

Eesti Kirikute Nõukogu kuulutas 2020. aasta loodu(s)hoiu aastaks, kutsudes sellega üles hoolitsema hea majapidajana kogu loodu eest ning kristlaskonnana toetama üle Eestimaa ja selle piiride taga tehtavaid lokaalseid, riiklikke ja kodanikualgatusi, mis aitavad edendada loodu(s)hoidlikku mõtteviisi, elulaadi ja ühistegevusi.
Koduteel toimetus pühendab ajakirja sügisnumbri loodushoiu teemadele.

Rohkem infot www.ekn.ee.

Käesoleval aastal möödub metodisti kiriku üle-eestilise AJAKIRJA ILMUMISEST

100 aastat!

Esimene ajakiri kandis nimetust Kristlik Kaitsja. Nõukogude ajal ajakirja väljaandmine katkes.

1990. aastast hakkas taas ilmuma EMK ajakiri, mille nimeks valiti Saaremaa metodisti koguduste 1930. aastate ajakirja järgi Koduteel. Käesoleval aastal möödub EMK üle-eestilise AJAKIRJA TAASILMUMISEST

30 aastat!

Juubelite tähistamiseks toimub

7. juunil 2020
Tallinna Metodisti Kirikus
JUUBELISÜNDMUS.

Päev algab EMK aastakonverentsi ja Tallinna koguduse ühise jumalateenistusega ning pärast lõunasööki juubelisündmusega. Täpsem info sündmuse kohta ilmub kodulehel www.metodistikirik.ee.

